

A római randevu

H. G. Wells nagy álma, az Európai Egyesült-Államok, amelyek a Dunamedence gazdasági emporiumából emelkednek ki az új európai politika horizontjára, hogy aztán az egész magábaöleljék, — féltő, hogy még néhány évtizedig csupán egy nagyképzetszerű és még nagyobb kapacitású regényíró álma marad. Azok az események ugyanis, amelyek tulajdonképpen csak szerdán, vagy csütörtökön fognak kibontakozni az Örök Város falai között, bár sok ígérettel kecsegtetik a politikai világot, mégsem jogosíthatnak fel senkit sem arra, hogy a világgazdasági háboru tizenhatodik évében Rómától remélik mindannak megoldását, amely sem Geninek, sem Locarnonak, sem Stresanak, sem Londonnak, mindedig nem sikerült.

Pillanatnyilag csupán kombinációkra és elképzelésekre támaszkodhatunk, ha megkísérjük a római konferencia prognózisának kialakítását. Mussolini szuggesztív erejű iniciatívái kétségkívül mindig bátor kezdeményezősek hoztak az európai politikában, de ugyanekkor az események, amelyek az olasz kormányfő kezdeményezéseit nyomon követték, azt mutatták, hogy az európai politikai módszerek láthatatlan nagy hálózatát nem lehet máról holnapra egyszerűen átszakítani a kezdeményezések merész újszerűségével, vagy a nyilvánvaló módon felismerhető realitáshoz célok propagatív publicitásával. A négyhatalmi paktum esetében is csak azt láthatta Európa népe, hogy Anglia, Franciaország, Olaszország és Németország együttműködésre alapuló szövetségekötése létrejött, de ezt a frigyet, amelynek megkötéséhez annyi reményt fűztek, nem követte semmiféle credmény. A titkos diplomácia mérgező miazmái között a négyhatalmi paktum célkitűzései meghamisítva, tendenciózusan romboló szándéku megvilágításban kerültek az európai néptömegek nagyrészének közvéleménye elé és mindaz a közös érdek, elsősorban az európai gazdaságpolitika reális újjáépítésének programja, a ráfogások, a ferdtések és a tendenciózus politikai beállítások posványába süllyedt bele.

Keressük azokat az okokat, amelyekről a római tárgyalások sorsát illetőleg kedvezőbb gazdasági fordulatot remélhetünk, de egyelőre feltételezéseknél egyébre nem találhatunk. Az olasz, a francia és a kisantant sajtó állásfoglalásai sejtetnek engedik, hogy a titkos diplomácia mesterséges akadályait már alaposan elköptatta a gazdasági élet zökkenőkkel telített folyamata és talán kevesebb gyanuval és kevesebb rosszhiszeműséggel fogadják Mussolini, Dollfuss, Gömbös és Chambrun megállapodásait, mint az eddigi megállapodásokat, amelyek a Dunamedence gazdasági újjáépítését kívánták megkísérelni. Amha el is hiszik a nemzetközi politika szalonjaiban, hogy Rómában nem készül semmiféle blokk, senki ellen, ha elhiszik, hogy nincs szó a kisantanthoz, vagy a balkáni paktumhoz hasonló, új államszövetség kialakításáról és bekövetkezhetik az angol—olasz gazdaságpolitikai expanzio egyezményes vonalvezetése Középeurópában. — még ebben az esetben is ismeretlen a harmadik versenytárs, az angol gazdaságpolitika állásfoglalása a Dunamedence kérdésében, nem is említve itt külön az ugyancsak kialakulásban lévő német—lengyel—orosz új gazdasági blokk jövőd szerepét. Mindezekről a szempontokról függetlenül is kár volna érte, ha az államférfiaknak és gazdaságpolitikuskoknak ez az újabb, uttörően friss tavaszi próbálkozása, még a rügybontás előtt pusztulna el, annak el-

A Habsburg-kérdésben állásfoglalást sürgettek a Kamara ülésén

A Habsburg-restauráció és Európa békéje -- Vita az ostromállapot megszüntetéséről -- Az államvédelmi törvényjavaslat főbb intézkedései -- Ülés a király elnöklete mellett

Anghelescu közoktatásügyi miniszter, Mihalache és Vaida Aradra készülnek

Bucurestiből jelentik: A Kamara keddi ülésén napirend előtt Bratianu György kérdést intézett a miniszterelnökhöz, van-e tudomása arról, hogy Jettics jugoszláv külügyminiszter a szkupstinában tartott nagyszabású külügyi expozéjában foglalkozott a Habsburg-restauráció kérdésével is. Beszédében hangsúlyozta a szerb államférfi, hogy a Habsburg-kérdésben a végleges ítélet meghozatott és aki ezt az ítéletet meg akarja változtatni, az végzetes és veszélyes következményeket idéz elő.

— A mult kísérteteit akariják felidézni — idézte Bratianu György Jettics szavait — pedig tudják, hogy mit jelent a Habsburg-restauráció Európa konszolidációjára és békéjére nézve. Ami a jugoszláv népet illeti, nem hátrált meg akkor, amikor az élő Habsburg-monarchiával kellett szembeszállnia, még kevésbé fog annak fantómjától megijedni.

Bratianu rámutatott arra is, hogy Jettics valószínűleg a kisantant nevében beszélt, ő mégis szükségesnek tartaná, ha a beteg külügyminiszter helyett a miniszterelnök megadná a kormány álláspontját a fölvetett kérdésben.

Mit jelent az ostromállapot

Bratianu György után Iacobescu (nemzeti-parasztpárti) intézkedést kért a besszarabiai kiütéses tifuszjárvány elharapódzása ellen, Giurescu (gheorghista) a pénzügyi szakértők munkájával kapcsolatosan megállapította, hogy idegen nyelven román törvényeket készítenek és ezeket rákényszerítik pénzügyi kormányzatunkra. Emami (liberális) a megyék határainak bizonyos megváltoztatását kérte. Andreescu (liberális) a CFR-munkások helyzetéről beszélt és kérte a grivitai incidens aktáinak rendelkezésére bocsátását, hogy a kérdésben interpellálhasson. Tolomachi (liberális) a garbonaárak és a buza-kormánybiztos tevékenységének ügyében interpellált. Rosta (nemzeti-parasztpárti) a cetatea-albai püspökválasztást tette szóvá, majd Condruș, a kamara egyik kvesztora bejelentette, hogy lemond tisztségéről, mert elfoglaltsága miatt nem tudja a kvesztori teendőket ellátni. Bejelentését a Kamara nem vette tudomásul.

Napirenden az ostromállapot ratifikálására vonatkozó javaslat szerepelt, amihez elsőnek Calinescu (nemzeti-parasztpárti) szólt hozzá. Hangsúlyozta, hogy demokratikus országban az ostromállapot nem jelentheti a polgárjogok állandó feltűggesztését. Megérti az ostromállapot kihirdetését a multa vonatkozólag, de nem járulhat hozzá a meghosszabbításához. Abban a nehéz helyzetben, amikor Ducát meg-

gyilkolták, a kormány érthetően rendelte el az ostromállapotot, bár a tragikus esemény az elhunyt államférfi elégtelen őrzésének tulajdonítható, amiért a rendőrség, a belügyminiszter felelősséggel tartozik. A belügyminiszternek a történekeért le kellett volna vonnia a tanulságot.

Xeni tárcanélküli miniszter: Ha az a golyó, amit annakidején Vaidának irányítottak, odábsüvitett volna és megtörtént volna a szerencsétlenség, úgy önök akkor is ilyen konzekvenciákat vontak volna le a belügyminiszterrel szemben?

Calinescu folytatva beszédét, párhuzamot vont a liberális-párt és a nemzeti-parasztpárt ostromállapotai között. Megállapítja, hogy az ő pártja az ostromállapotot a kommunisták ellen rendelte el és nem akadályozta meg a sajtó munkáját. Főlemlítette, hogy ott is működik a cenzura, ahol nincs is ostromállapot.

Iamandi belügyi alminiszter: Ez azért szükséges, nehogy egyes részeken megirhassanak olyasmit, amit másutt a cenzura nem engedélyez.

Calinescu befejezve beszédét, az állam magasabb érdekeinek védelmében kéri az ostromállapot megszüntetését, hogy az ország demokratikus intézményei tovább élhessék normális életüket. Calinescu után Ili. Cuza György hasonló értelemben szólalt fel. Ő is az ostromállapot megszüntetését sürgette.

Az államvédelmi törvényjavaslat

A kormány a Kamara tegnapi estli ülésén beterjesztette az államvédelmi törvényjavaslatot. Beavatottak szerint a javaslat főbb intézkedései a következők: Mindazokat a pártokat, amelyek az erőszakot hirdetik, fel kell oszlatni. Ama egyének számára, akik sem a hadseregnek, sem pedig a csendőrségnek vagy rendőrségnek nem tagjai, tilos az egyenruha viselése és munició tartása. Titkos társaságok nem működhetnek. Ha valamelyik állami tisztviselőről megállapítják, hogy ilyen társaság tagja, azonnal elbocsátják állásából. A köztisztviselőket arra is kötelezik, hogy ha ilyen titkos társaság működéséről tudomást szereznek, azt azonnal jelentsek felettes hatóságainak.

Tegnap este kilenc órakor a királyi palotában, Öfelsége a király elnöklete mellett összeült a legfelső nemzetvédelmi tanács. Az ülésen részt vett Tatarescu miniszterelnök, Uica és Paul Anghelescu tábornokok. Antonescu igazságügyminiszter, valamint az aviatikai tárca vezetője, Irimescu.

Teodorescu munkügyi miniszter mális élete épülhet újjá, míg ha fiaszkóba fullasztják, egy újabb álommal lesz szegényebb a józanság korszakának eljövételében biza-kodó világ.

lenére, hogy úgy a lélektani pillanat, mint a gazdasági helyzet, mindenképpen kedvez kivirágzásának. A római konferencia eredményességének alapjain egy egész világrész nor-

egyébként ma munka-audiencián jelent meg az uralkodónál.

Az Adeverul értesülése szerint, a pénzügyi szakértők elkészítették jelentésüket az ország anyagi helyzetére vonatkozólag, amely odaközlend, hogy Románia tud fizetni. A lap ezzel kapcsolatosan rámutat arra, hogy a márciusban Párisba utazott román delegáció még nem kezdhetette el tárgyalásait a hitelezőkkel, mert a szakértők jelentése nem került a hitelezők elé.

Ugyancsak az Adeverul arról értesül, hogy a legközelebbi minisztertanácson végleg elkészítik a konverziós törvényjavaslatot, amely még ezen a héten így a törvényhozás elé kerülhet. A lap tudni véli, hogy a kormány tárgyalásokat folytat a pártvezérekkel az irányban, hogy különösebb vita nélkül járuljanak hozzá a konverziós törvényjavaslathoz, mert itt az ideje, hogy pont kerüljön a nagyfontosságú probléma után.

Anghelescu dr. közoktatásügyi miniszter ma este Timisoarára utazik, innen Caransebesre és Aradra is ellátogat. Aradon és a bányásági városokban a miniszter különböző kulturális intézmények felavatásán vesz részt.

Lupu dr. és Mihalache ma elhagyták a fővárost. A két politikus Mihalache dobrestői birtokára utazott. Dobrestői Muscel megyében van.

Vezetőpolitikusok aradi látogatása

Pop C. István elhunytá alkalmából megüresedett aradmegyei párttagozati elnökségre Mihalache pártelnököt kérték fel, aki ideiglenes jelleggel vállalta is a megbízatást. Mihalache az elmúlt hét folyamán értesítette az aradi nemzeti-parasztpárti tagozatot, hogy személyesen kedden érkezik Aradra, hogy az aradi tagozat speciális problémáit kezébe vegye és a lehetőségekhez mérten megkísérelje azok megoldását.

Hétfőn este az aradi párttagozat vezetősége értesítést kapott Bucurestiből, hogy Mihalachenak a párt körében nagy érdeklődéssel várt aradi útja mintegy teljes héttel kitolódik, mivel a párt központi vezéreit a fúzió ügyei foglalkoztatják: ezzel szemben a jövő héten Aradra érkezik Mihalacheval, vagy Mihalache nélkül Vaida-Voevod Sándor volt miniszterelnök, akit a legutóbbi pártkongresszus a párt erdélyi ügyeinek vezetésével bízott meg. Új megbízatása révén, maga Vaida-Voevod lesz tehát az a politikus, akinek vállaira az aradi és aradmegyei nemzeti-parasztpárti személyi problémák megoldásának feladata hárul.

Néhány nap múlva megtartja alakuló közgyűlését az Aradi Tőzsde

Kilencven aradi és aradmegyei nagy vállalat és magáncég jelentkezett tőzsdetagnak

Mint emlékeztetés, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége néhány hónappal ezelőtt megszerezte az Aradi Árutőzsde és az ezzel kapcsolatos választott bíróság megalapítására vonatkozó legfelsőbb engedélyt és ennek alapján erőteljesen indult meg a szervezés munkája. Az Aradi Árutőzsde alakuló közgyűlését már ez év január hónapban meg akarta tartatni a kamara, azonban a Kereskedelmi és Iparkamarák átszervezéséről szóló törvénytervezet átmenetileg megakadályozta ennek végrehajtását.

Mivel az aradi kamara fennállását már nem fenyegeti veszély és az intézmény további működése érdekében folytatott intenzív munka alól felszabadult a kamara, tehát ismét behatóan foglalkozik a nagyjelentőségű Árutőzsde megalapításával.

A kibocsájtott körlevelek alapján mostanig Aradról és Aradmegyékből kilencven tag jelentkezett. A szervezési bizottság egy-két nap múlva kibocsájtja a meghívót a tőzsde alakuló közgyűlésére és valószínűleg már e hét végén megalakul az Árutőzsde.

A közgyűlésen megválasztják a tanácsosokat és megalakítják a választott bíróság működéséhez szükséges tanácsot is.

Mussolini, Gömbös és Dollfuss tanácskozása Rómában

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök a pápánál -- Hivatalos jelentés a mai tárgyalásról -- A három miniszterelnök csak holnap kezdi meg érdemleges tanácskozásait

Dollfuss kancellár is megérkezett Rómába

Rómából jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök, aki, mint ismeretes, hétfőn este megérkezett Rómába, ma délelőtt 14 óráig Villani Frigyes báró quirináli magyar követtel tanácskozott. Délelőtt 11 órakor a királyi palotába ment, ahol kihallgatásra iratkozott fel. A királyi palotából Villani báró, Szabó László őrnagy, katonai attasé, valamint Petneházy őrnagy, hadsegéd társaságában a Pantheonba ment, ahol hatalmas korszort helyezett el a királysirookra, majd délben 12 órakor érkezett meg a római Ismeretlen Katona siremlékéhez, ahol ekkor már nagyobb tisztiküldöttség várta a magyar kormányelnököt és kíséretét. Gömbös hatalmas babérszort helyezett el itt is, aztán néhány percig néma vigyázz állásban tisztelgett az olasz hősök emlékezetének. Gömbös Gyula autója innen a Palazzo Venezia elé sietett. A magyar miniszterelnököt az előcsarnokban Suvich olasz külügyi államtitkár fogadta és nyomban Mussolini miniszterelnökhöz kalauzolta, aki Gömböst szívesen barátsággal fogadta. Az üdvözlések után nyomban megkezdődtek a tanácskozások, amelyeken Suvich államtitkár is résztvett. A megbeszéléseken sorra vették a római tárgyalások egész anyagát. Fél kettőkor értek véget a tanácskozások és ekkor Suvich államtitkár ismét az előcsarnokig kísérte el a magyar kormányfőt. A délutáni órákban a délben lefolyt megbeszélésekről a következő hivatalos kommunikét tették közzé:

Mussolini miniszterelnök délben 12 órakor kihallgatáson fogadta Gömbös Gyula tábornokot, magyar miniszterelnököt a Palazzo Veneziaában. A két kormányfő a dunai kérdés tárgyalásának előkészítésére folytatott egymással beható eszmecsere. A megbeszélések több mint másfél óra hosszat tartottak. A formális tanácskozások csak holnap kezdődnek meg, amelyeken már Dollfuss osztrák kancellár is résztvesz. A hármass miniszterelnöki konferenciát szerdán, csütörtökön és pénteken is folytatják.

Gömbös Gyula délután 4 órakor Cighi Albani herceget a máltai lovagrend nagymesterét látogatta meg, ezután Sincero bíborost kereste fel, aki pápai legátus volt a magyarországi Szent Imre ünnepségeken. Este 6 órakor érkezett meg a magyar kormányelnök kíséretével a Vatikánba, hogy kihallgatáson jelenjen meg a pápánál.

A római diplomácia érdeklődése

Lapjelentések szerint a római diplomácia a legnagyobb érdeklődéssel tekint a három miniszterelnök tanácskozásai elé. A diplomáciai testület megállapításai szerint a találkozásokon csak gazdasági kérdések vannak napirenden és a tárgyalásoknak semmiféle politikai tendenciájuk nincs. Nincsen szó vámmióról, blokkokról, vagy olyan összefogásról, amely bármely más állam ellen irányul. Nagyjelentőségűnek mondják a tanácskozásokat abból a szempontból is, hogy gondoskodni fog a Duna völgyének olyan egyensúlyáról, amely nyugodt légkört fog teremteni. Azok a megfigyelések, amelyeket most kötnek, kiinduló pontul szolgálnak a további megállapodásokra, amelyek fokozatosan kiépítik az európai gazdasági együttműködést.

Gömbös magyar miniszterelnök este 7 órakor

audiencián jelent meg XI. Pius pápánál. A miniszterelnök kísérete három autón érkezett a Vatikánba, ahol a svájci testőrség egy díszcsapata vonult ki tiszteletükre. A második emeleti Szent Klemen-teremben Chaccia Dominioni főudvarmester fogadta Gömböst, akit ezután a pápa könyvtárszobájába vezetett, ahol XI. Pius várta a miniszterelnököt. Gömbös Gyula több mint fél órát töltött a pápánál, aki végül megáldotta a miniszterelnököt és kíséretét. Magyarország miniszterelnöke ezután Pacelli bíboros államtitkárt kereste fel, akivel hosszabb megbeszélést folytatott.

A „Temps” római tudósítója cikket ír a találkozó jelentőségéről. A lap megállapítja, hogy Olaszország szívesen veszi Németország együttműködését terveiben, de ugyanakkor korlátozni akarja a németek befolyását a Dunamedencében. Franciaország támogatja azt az akciót, amely a Dunamedence ellenálló erejének fokozását célozza és a kisantant köréből is kedvező hangokat hallani. Ezzel szemben Németország elégedetlen a tervvel, mert érdekeit látja veszélyeztetve. A berlini jelentések szerint a kormány hivatalos lapja: a „Völkischer Beobachter” cikket ír, amelyben leszzegezi, hogy szívesen működik együtt a független Ausztriával.

Dollfuss osztrák kancellár ma este 9 óra 20 perckor különvonaton Rómába érkezett. Megérkezésekor nyilatkozott a „Neue Freie Presse” munkatársának és a római tárgyalás jelentőségét hangsúlyozta.

Nagy nyugtalanság Berlinben a római konferencia miatt

Berlinből jelentik: A római konferenciával szemben Berlinben nagy nyugtalanság észlelhető. Politikai körökben attól tartanak, hogy Rómában olyan gazdasági szerződéseket kötnek, amelyek Németország érdekei ellen irányulnak. A politikai helyzet is annyira megváltozott, hogy Magyarország az olasz befolyás következtében szintén eltávolodik Németországtól. Azt hiszik, hogy Olaszország és Németország között az elhidegülési folyamat még erősebb lesz, ami annál súlyosabb, mert Németországnak a nagyhatalmak közül egyedül Olaszország volt a barátja.

A „Petit Parisien” részletesen foglalkozik a római tárgyalásokkal és megállapítja, hogy azok céljai mindenekelőtt Ausztria és Magyarország függetlenségének biztosítása. A lap szerint nincs arról szó, hogy a Balkán-paktumhoz vagy a kisantant-szerződéshez hasonló egyezményt kössön egymással a három állam. Az egyezmény, amelynek megkötése Rómában várható, Mussolini dunai tervének és a négyhatalmi szerződésnek közvetlen folyománya.

A londoni „Daily Chronicle” a római találkozóval kapcsolatban azt írja, hogy a Rómában megkötendő gazdasági egyezmény földrajzi vonatkozást nem von maga után. Sem vámmióról, sem Habsburg-restaurációról nem lesz szó Rómában. Olaszország célja Ausztriát és Magyarországot függetleníteni Németországtól, illetve lehetetlenné tenni az Anschlusst.

Tizenöt bank bonyolítja le Erdélyben a konverziós műveleteket

Tíz évre szállították le az adósságok visszafizetésének határidejét

Bucurestiből jelentik: Beavatott helyről nyert értesülés szerint a konverziós bizottság úgy döntött, hogy a városi és falusi adósságok törlesztési határidejét 30 évről 10 évre szállította le. Tíz éven belül a megegyezés ideje szerint skálát állapítottak meg bizonyos százalékok alapján. Ha például az adós idén fizet, ebben az esetben a hitelező követelése 65 százalékkal csökken. A következő években, egészen a tíz esztendő betöltéséig ez a kvóta kisebb lesz, illetve a követelés százaléka növekszik. A javaslat jelentős ujtása, hogy az adósság leszállítása úgy történik, hogy a hitelező követelésének bizonyos részéről lemond. Erre az ujtásra azért volt szükség, mert a régi

konverziós törvényjavaslatot — mivel abból az önkéntes lemondás hiányzott — megtámadták és alkotmányellenesnek minősítették. A tizenöt évi határidő lejárta után az adósságok teljes összegét kell kifizetni. A kamat a falusi adósok részére 4, a városi adósok részére pedig 8 százalék lesz. A megegyezés nem bíróság, hanem ugynevezett döntőbizottság hatáskörébe tartozik. Minden megyében 1—2 ilyen bizottságot állítanak fel. A konverzió finanszírozására évenként 500 millió lejt vesznek fel az állami költségvetésbe. A konverziós műveleteket lebonyolító bankokat a nemzetgazdasági érdekek szemmel tartásával választják ki. Erdélyben körülbelül 15—16 ilyen bank lesz.

Vilmos excsászár haláláról

tárgyalt a Hohenzollern-családtanács Doornban

Berlinben akarja magát eltemettetni az excsászár — Közlársasági elnök akar lenni a volt trónörökös — Hitler hívei Bécsben szereznek császárrá koronáztni vezérüket

Londonból jelentik: A Daily Herald jelenti Amsterdamból: A Hohenzollern-család csütörtökön Doornban döntő tanácskozást tart Vilmos volt császár elnöke alatt. Szó lesz ezeken a megbeszéléseken Vilmos rossz egészségügyi állapotáról és a volt császár kívánságára arról is beszélni fognak, hogy

mi lesz abban az esetben, ha ő meghal. Tárgyalások folynak hetek óta Berlinben az irányban, hogy engedjék meg Vilmosnak Németországban való eltemetését.

Hitler kancellár még nem döntött ebben a kérdésben, de annyi már bizonyos, hogy Göring, a porosz miniszterelnök hevesen ellenzi ezt. A család jövője tekintetében valamennyien a restauráció gondolatával foglalkoznak. Vilmos a nemzeti

szociálistákkal való teljes szakítást javasolja, de a volt trónörökös ellenzi és meg akarja várni a Habsburgok esetleges visszatérését Ausztriába, mert reméli, hogy akkor az ő esélyei is megjavulnak. A volt trónörökös ugyanis azt reméli, hogy német ügyességgel elérheti, hogy Hindenburg után őt válasszák meg közlársasági elnöknek

és innen már csak egy lépés vezet a trónig. Ebben ugyan utjában áll Göring, aki maga is pályázik a közlársasági elnökségre. Hitler hívei arra unszolják, hogy engedje magát nemzeti császárrá koronáztni, még pedig Bécsben, akkor, ha a nemzeti-szociálisták diadalra jut Ausztriában. Ennek a diadalnak a reményét ugyan a legutóbbi események háttérbe szorították, de azért Hitler császárságának gondolata híveit állandóan foglalkoztatja.

Anglia is beismeri a leszerelés csődjét

Franciaország taktilkázik a Saar-kérdésben

Londonból jelentik: Sir John Simon angol külügyminiszter tegnap Birkenheadben keserű hangon emlékezett meg a leszerelés kérdéséről és nem titkolta csalódását az ügy lassu haladása felett. Kijelentette, hogy elegendő volna, ha a nagyhatalmak egy ideiglenes jellegű egyezményt írnának alá, a többi 64 hatalom nyomban csatlakozna hozzájuk. Bizonyos nagyhatalmak azonban, ahelyett, hogy a legcsekélyebb hajlandóságot mutatnák a leszereléshez, állandóan és rohamosan fegy-

verkeznek. Az angol miniszterelnök leszerelési tervezetének bizonyos pontjai nem mennek elég messze a németek szerint, viszont a franciák azt vallják, hogy tulságosan messzire mennek. Simon külügyminiszter reméli, hogy Anglia újabb erőfeszítéseket tesz a leszerelési konferencia megmentése érdekében, mert az nyilvánvaló, hogy ennek a konferenciának kudarca újból megindítja a háború előtti végzetes fegyverkezési lázat, aminek következményei egyelőre beláthatatlanok.

A peres eljárások meggyorsításáról és a lefegyverzett adósok védelméről érkezett miniszteri rendelet Aradra

Sürgősen likvidálni kell az 1930-as bűnügyeket — Vasúti szabadjegyek a tanuk számára — Antonescu igazságügyminiszter fellünetteltő intézkedéssel

Két érdekes igazságügyminiszteri körrendelet érkezett ma az aradi törvényszékre. A rendeletben Antonescu Victor igazságügyminiszter megállapítja, hogy számos vizsgálóbírói hivatalban még most is folynak 1930-ra visszamenőleg bűnügyek, anélkül, hogy a mai napig befejezést nyertek volna. A miniszter elrendeli, hogy az 1930—1933. évi bűnügyeket a vizsgálóbírói hivataloknak a legrövidebb időn belül likvidálniuk kell és jelenteniük kell az eredményt a miniszteriumnak. A tanukihallgatásoknál be kell szerezni a beidézendő tanuk pontos címét s hogy a kihallgatások késedelmet ne szenvedjenek, a miniszterium elrendelte, hogy

az ország összes vizsgálóbírói hivatalának megfelelő számú vasúti szabadjegyet bocsássonak rendelkezésére a beidézendő tanuk számára. Ilyen szabadjegyeket a bíróságok is kapnak megfelelő mennyiségben, hogy ezzel meggyorsítsák az ügyek menetét.

Amennyiben valamelyik fél tanukat jelent be, nyomban közölni kell az illetők pontos címét.

Ujból exhumálják Prince bíró holttestét

Párisból jelentik: Feltűnést keltő cikket közöl a Matin Prince bíró meggyilkolásával kapcsolatban. A lap ugyanis azt állítja, hogy a dijoni vágányok mellett talált holttest nem volt Prince bíró hullája. A dijoni vágányok mellett a hatóságok — a lap szerint — egy csavargó hulláját találták meg, amelyet Prince ruhába öltöztettek, a bírót pedig megszöktették és ismeretlen helyen fogva tartják abból a célból, hogy kivallassák, hová rejtette el azokat az iratokat, amelyek a Stavisky-ügyben kompromittálóak. A Matin szenzációs bejelentése óriási feltűnést keltett és a hatóságok elrendelték Prince bíró holttestének újból exhumálását. Prince holttestét most harmadszor exhumálják és újból Párisba szállítják, hogy a hulla személyazonosságát megállapíthassák.

Ilyen időben

önia kell legdrágább kincsét — egészségét, — mindennemű hűlés és megbetegedéstől, mert ezek gyakran a legsúlyosabb következményekkel járnak! Fertőtlenítsé tehát — idejében — légző szerveit

Panflavin-
pasztillák!

Bédy-Schwimmer Róza százezer dolláros pere Upton Sinclair ellen

Elutasították a kártérítési keresetet

Newyorkból jelentik: Bédy-Schwimmer Róza, akit a forradalom alatt a Károlyi-kormány berni magyar követté nevezett ki, tudvalevőleg több évvel ezelőtt Amerikába vándorolt ki, ahol egy meglehetősen szenzációs per kapcsán foglalkoztatta a nyilvánosságot. Schwimmer Róza amerikai polgárságot foglalt magának. Mikor azonban a polgársodási esküt kellett volna letennie, kijelentette, hogy az esküt csak abban az esetben hajlandó letenni, ha a szokásos eskümintából az amerikai alkotmány „fegyverrel való megvédése” kimarad.

Mint pacifista, mondotta Schwimmer Róza, nem hajlandó fegyvert fogni, még az alkotmány és az Egyesült-Államok függetlenségének védelmében sem. Az ünnepélyes aktust vezető bíró erre nem bocsátotta: esküre Schwimmer Rózát, aki így nem lehetett amerikai polgár. Schwimmer Róza a bíró döntése ellen felfolyamodással élt, amelyet Amerika legfelsőbb bírósága döntött el — Schwimmer Róza javára. A döntés szerint a „fegyvert fogási kötelezettség” nőre nem vonatkozik és ha egy polgársodni akaró nő lelkiismereti okokból kéri a polgársodási eskü megfelelő részének kihagyását, kérését nem lehet elutasítani.

Most egy ugyancsak általános feltűnést keltő per kapcsán szerepelt Bédy-Schwimmer Róza. Százezer dollár kártérítésre perelte be Upton Sinclairt, a világhírű író, aki legutóbbi könyvében neveltséges színen tüntette fel az egykori magyar feministavezért, Sinclair regénye William Foxról, a híres filmvállalkozóról szól. A regény egyik mellékalakja Bédy-Schwimmer Róza, aki a világháború második évében Ford békehajóját vezette Európába. A regényben Sinclair nem a legrokonszenvesebb színen tünteti fel Schwimmer Rózát és olyan kijelentéseket ad a százába, amelyek — Bédy-Schwimmer Róza panasza szerint, — alkalmak arra, hogy neveltségessegyék.

A százezer dolláros kártérítési per érthető feltűnést keltett Amerikaszerte. Napokig tartott a tárgyalás Mc-Cook felsőbbbírósi bíró előtt, aki végül is az alperes ellen döntött és kijelentette, hogy Schwimmer Rózának nem jár kártérítés.

MA díszpremier!

Renate Müller
Hermann Thimig

CORSO!

VICTOR vagy VICTORIA!

FRIEDL PISETTA,
egy új csillag

ADOLF WOHLBRÜCK,
egy új vidám sztár

A saison messze klemelkedő legjobb operettje! Humor, ötletek, viccek, zene, ének-slágerek, táncok kápráztató sorozata. Aki megnézi, nyomban jegyet vált, hogy másodszor is megnézze. Kérjük az i. t. közönséget, sziveskedjék jegyről előre gondoskodni, hogy a tolongás elkerülhető legyen. **Jegyelővétel d. e. 11 órától. Telefon 565.**

Ma este 9 órakor a „LYRA“ táncos-teaestélye a Fehér Keresztben 120 zenész játszik.

Kálváriás ut Sao-Paolo és Arad között

Egy Braziliából hazatért magyar iparoscsalád tragédiája
Aradváros vezetősége előtt

Egy szatmármegyei magyar iparoscsalád tragikus sorsába kapcsolódott be kedden délután rövid negyedóra Aradváros vezetősége. Mialatt ugyanis a városi interimár-bizottság ülése folyt, egy sápadt asszony jelentkezett Voiticeanu polgármesteri titkár hivatalában és sirástól elfúló, szaggatott előadásában kérte a városvezetés segítségét úgy a maga, mint családja számára, amelyet a sors viharos szele kedden délután az aradi pályaudvarra sodort, nem kisebb távolságról, mint a braziliai Sao-Paolo városa... A megszíról érkezett asszony előadásából a következő történet keretei bontakoztak ki:

Szatmármegye egyik kisközségében dolgozott Tóth István negyvenéves iparosmester, akit a viszonyok romlása arra az elhatározásra juttatott, hogy családjával együtt kivándorol Délamerikába. Mintegy nyolc évvel ezelőtt történt, hogy szándékát meg is valósította és feleségével együtt áthajózott az óceánon a délamerikai Braziliába, ahol a szorgalmas iparosmester boldogulását vélte megtalálni.

A tovaszálló évek során Tóth István nem is csaldódt a saját munkájába vetett bizalmában. A kis iparosműhely felvirágzott és asszonya négy gyermekkel ajándékozta meg. A braziliai klíma azonban ismeretlen veszélyeket rejtgetett a szorgalmas magyar iparosember számára, amelyek az évek során egyre elviselhetlenebbé tették számára az idegen éghajlatot. Az utóbbi időkben már munkáját sem tudta folytatni, abból éltek, amit szorgalmasan együtt gyűjtöttek, majd amidőn az is elfogyott s a gyermekeknek kellett a kenyér, butorait adogatták el a messzi idegenben, mert a családfenntartó férfi ágyának esett.

Amikor már szinte kibíratatlanná vált a kis család nagy nyomora, Tóth Istvánné felkereste a sao-paolói román követet, akit arra kért, hogy tegye lehetővé számukra a hazatérést. A konzul, aki egyébként ismerte a kis családot, Sao-Paolóból egészen Curticiig váltott számukra hajó- és vasuti-jegyet, hogy mindnyájan hazajöhessenek, mert Tóth azt remélte, hogy az erdélyi levegő újra visszaadja egészségét. Kedden reggel érkeztek a román határra — egy bani nélkül. A beteg családfő, a négy gyermek, akik közül a legidősebb 7 éves, a legfiatalabb pedig 9 hónapos és az asszony. A határrendőrség segítségével a viharvert család Aradra érkezett és Tóthné egyenesen az aradi városházára sietett, hogy elmondja az aradi városvezetésnek szomorú történetüket és támo-

gatásukat kérje, hogy a szatmármegyei kisközség hazasegítsék. A család többi tagjai kint maradtak az aradi vasútállomáson.

Tóthné az elbeszélését hiteles okiratokkal, utlevelével igazolta. Voiticeanu titkár jelentése nyomán Ursu János dr. bizottsági elnök azonnal elhagyta a városvezetőségi ülést és fogadta a megszíról érkezett kis magyar család követét, Tóth Istvánnét, akinek meghallgatása után intézkedett, hogy Tóthék a legközelebbi vonattal tovább folytathassák útjukat Satumare felé. A szükséges pénzösszeg kiutalása után, amelyet őszinte örmkönyvekkel a szemében fogadott a sokat szenvedett asszony, azonnal a pályaudvarra sietett beteg férjéhez és a gyermekekhez, akik közül a legkisebb kilenc hónapos és éppen enni kért... Tóthék az esti órákban folytatták útjukat Oradean keresztül Satumare felé...

Milliomos banditát tartóztatott le a galati-i rendőrség

Amerikai stílusú bűnügy Besszaráblában — Silviu Mihály „karrierje“ a perceptor állástól a banditavezerségig

Galatiból jelentik: Amerikai stílusú, valóságos filmreillő bűnügy foglalkoztatta a hatóságokat. Néhány nappal ezelőtt egy rablóbanda betört Kivovici Avram bankár irodájába, ahonnan százezer lejt rabolt el. A nyomozó hatóságoknak már az első órában sikerült megtalálni az azt a taxisoffort, aki kocsijával Renibe vitte a banda két tagját. Nyomban üldözésükre indultak és Vulcanesti állomáson sikerült a vagonok között bujkálva elfogni az egyik banditát Solowiew Dénes személyében. Megtalálták nála a pénzt és kihallgatása alkalmával szenzációs vallomást tett. Solowiew elmondta, hogy

a rablótámadást egy ismert besszaráblai milliomos, Silviu tervezte és az ő felbujtására történt a bűntény.

Silviu adott revolvert Solowiewnek és biztatott azzal, hogy szerezzen társakat a rablásához. Az utmutatás nyomán a rendőrség letartóztatta a rablás többi tettesét, valamint a milliomos banditát is. Silviu dús gazdag földhirdetős, akinek Ismail-megyei birtoka többmillió lejt ér, ezenkívül hordógyára, méntelepe, hatalmas szőlői vannak. Már szerepelt egy

Ujból tárgyalja

az aradi törvényszék a Vulcu Maxim-csőd tömeggondnokának honorárium-ügyét

Ma érkezett meg az aradi törvényszékhez a timisoarai Tábla ítélete Vulcu I. Maxim aradi gépgyáros csődügyében. Mint emlékeztetés, az aradi törvényszék csődbírósága 2 millió 600 ezer lejes honoráriumot állapított meg dr. Sárbu György csődtömeggondnoknak, ami ellen ugy Vulcu I. Maxim, mint a volt gépgyáros leánya, Vulcu Maria, valamint az ügyben érdekelt Iparosok Hiteleszövetkezete jelentett be fellebbezést a timisoarai Táblához. A Tábla Calinescu—Dumitrescu—Constantinescu-tanácsa tárgyalta le az ügyet és helyt adott a fellebbezésnek, utasítva az aradi törvényszéket az ügy újbóli tárgyalására. Az Aradra érkezett döntés szerint az új tárgyaláson megjelenhetnek ismét az összes érdekelt és előterjesztetik kifogásaikat a megállapított honorárium ellen. A döntés nem foglalkozik az ügy lényegével és a részletes letárgyalást a törvényszékre bizza.

nagyarányu bűnügyben, amikor belekeverték Stefanescu lelkész és leányának meggyilkolása ügyébe. Megállapítást nyert annakidején, hogy a rabolt holmit ő vásárolta meg és ezért öt hónapot ült az ismaili börtönben. Pályafutását mint perceptor kezdte meg, majd kisebb magánvagyonnal vonult vissza és kölcsönöket folyósított megszorult parasztoknak, hatalmas kamatok mellett. Később gyanús körülmények között kigyulladt egy szeszszállók tartalmazó raktára és kétmillió biztosítást kapott. A nyomozás nem tudta megállapítani, hogy gyújtogatás történt volna. A milliomos bandita kihallgatása alkalmával tagadta, hogy szerepe lett volna a bankár kirablásában, azonban büntársai vallomása alapján letartóztatták. Kivovici bankár családja tegnap 25 ezer lejt jutalmat osztott ki a sikeres nyomozásban résztvevő rendőrtisztek között.

A bezárt kártyaklubról

nyilatkozik Filotti Zamfir rendőrkezes

A rövid életű aradi „Művész-klub“ föltt még nem ültek el a hullámok. A mai napon a rendőrség bűnügyi osztálya tovább folytatta a kihallgatásokat és már a tagok közül is hallgattak ki néhányat, akik intenzíven látogatták a Dacia hotelszobáiban létesített kártyaklubot. Ma a klub egyik croupierjét hallgatták ki hosszasan, utána pedig egy játékos, aki állítólag minden vagonát, mintegy 200 ezer lejt veszített el. Később egy ismert fiatal aradi nagykereskedő került a kihallgatást végző komisár elé, ezekről a kihallgatásokról azonban részletek nem szivárogtak ki. A kávéházakban ma ismételtelen olyan hírek terjedtek el, hogy a Művész-klubot a közeljövőben mégis megnyitják. A híreket, mint később kiderült, a klubbal összeköttetésben állók terjesztik és azok minden alapot nélkülöznek. Az Aradi Közlöny munkatársa a Művész-klubra vonatkozólag különben felkereste Filotti Zamfir rendőrkezeset, aki a következőket mondotta:

— A klub ügyét a kvesztura bűnügyi osztályához tettem át, ahol vizsgálatot indítottak. A vizsgálat rövidesen véget ér és a Művész-klub aktáit lezárjuk. Az újbóli megnyitásról szó sem lehet, miután a kártya-klub vezetősége semminemű Aradra szóló engedéllyel nem bír.

Pályát választó asszonyok, leányok figyelmébe!

Allandó kozmetikai tanfolyam

PILISINE kozmetikában, úgy elméleti, mint gyakorlati szakszerű kiképzéssel, olcsó csoporttanítás. Arad, Bul. Reg. Maria 15.

Erdekes határozatok

Aradváros vezetőségének ülésén

Aradváros interimár-bizottsága kedden délután tartotta szokásos heti első ülését, amelyen számos érdekes városi közigazgatási kérdésben döntöttek. A kulturszakosztály előterjesztésére tárgyalás alá vették Szalay Zsigmond vidéki magyar színigazgató kérelmét, amelyet annak érdekében nyújtott be, hogy 1934. április hó elsejétől kezdődőleg július hó 1-ig bocsássa rendelkezésére a városvezetés bérlet formájában a gredistei, jelenleg üresen álló moziépületet. A városvezetés arra való tekintettel, hogy az épület egyfelől nem tartja megfelelőnek a kért célra, másfelől pedig Aradváros már szerződéses viszonyban van egy magyar színtársulattal, a vidéki színigazgató kérését elutasította.

Ugyancsak a kulturszakosztály előterjesztésére, amelyben a Cercul Romanescu, a cluji Közgazdasági új Főiskola, valamint a timisoarai Crisana demográfiai egyesület szubvenciókat kértek a várostól, a vezetőség határozata szerint egy általános kulturális alapot létesítenek, amelyből esetenként fognak megfelelő összegeket kiutalni a támogatásra érdemes kulturális s tudományos egyesületeknek, de természetesen legelsősorban is az arra rászoruló aradi intézményeknek.

A tárgysorozat letárgyalása során a városvezetés megadta hozzájárulását, hogy Braun Gusztáv iparvasuti vágányt állíthasson fel a tégnagyára és a kitermelési hely közötti távon s ugyanezen alapelvek alapján járultak hozzá a Camidaria S. A. hasonló célú kérelméhez is. Megszavazták az aradi Mészárosok Szindikátusának kérelmét is, amelyben a városi vágóhídon a saját használatukra egy külön helyiséget kértek megfelelő bérösszeg évi rendszeres fizetése mellett.

Töltse a husvétot
Konstantinápolyban.

A régi főváros összes látványainak, a Prinkipó-sziget és esodálatos környékének megtekintésével.

Elsőrangú teljesítményekkel hat nap.
1934. április 6-12.

Részvételi ár 4200.— lejtől feljebb, amelyben az összes költségek benne foglaltatnak
Constantinápoli—Constantinápoli.

Felvilágosítások és prospektusok

KUNSTLER Utazási és Vízum Irodában

Arad, a Serv. Maritim Roman képviselőjénél.
Bul. Reg. Maria 24.

„Tíz éven belül nem lesz háború“

Mussolini török és könyvek között nyilatkozik Európa nagy problémáiról

Európa sorskérdése: Ausztria — Knickerbocker interjúja a ducével
— Miért fontos egy leszerelési egyezmény megkötése? — A német-lengyel paktum jelentősége

Rómából jelentik: Knickerbocker, a világhírű amerikai újságíró közvetlenül a római talkázó előtt kopogtatott a Palazzo Venezia-ban, Mussolini dolgozószobájának ajtaján. A duce hosszabb kihallgatáson fogadta és olyan nyilatkozatot adott, amely a római megbeszélés külsőben különleges jelentőséget nyer.

Knickerbocker először a külsőségeket írja le beszámolójában, a duce hatalmas dolgozószobáját, amelynek egyetlen butorzata egy nagy íróasztal s egy könyvtár, súlyos főlámpákkal megrakva, továbbá Európa részletes mappája és néhány vitör, amelyekkel nyugodtabb időkben sportolt az olasz miniszterelnök. A duce öltözéke:

fekete ruha, fehér ing, puha gallérral.

Ö egyszemélyben Olaszország miniszterelnöke, külügy-, belügy-, hadügy-, tengerészeti, repülésiügyi és korporációs minisztere, valamint a fasiszta miliciák vezérkari főnöke.

Lesz-e háború? Ez a kérdés foglalkoztatja évek óta a legintenzívebben a ducet, akinek Knickerbocker szerint

a legjobb és legfontosabban működő információszolgálat van Európában.

Hatalma három pilléren nyugszik: információin, ítélőképességén és akaraterején.

Az osztrák kormány marad

Először ő kérdez, azután átengedi a kérdést az újságírónak.

— Milyen hosszú ideig biztosítható még Európa békéje?

Mussolini válasza éppen nem optimisztikus:

— Pár évre, legalább tíz évre...

Nagy jelentőséget tulajdonít a német-lengyel paktumnak. Őszintének tartja s úgy hiszi, Hitlert és Lengyelországot egyaránt köti.

„A lengyel korridor miatt nem lesz háború“.

— És Ausztria? Ha nem sikerülne biztosítani a függetlenségét, felidézze a háború veszélyét?

Olaszország külügyminisztere — írja az újságíró — felemelkedik helyéről s vele együtt ugrik fel a hadügy, a tengerészet, a repülés minisztere és a fasiszta miliciák főparancsnoka. A terem félmillióból 500.000 olasz katonát s egy negyedmillió miliciát látok előrelépni, fejünk felett ezeröttszáz repülőgép bug... az Alpeseken túl két és félmillió rohamosztásos és acélsisakos éneklő a Horst Wessel-dalt... A duce erővel meglóbálja öklét:

— Ausztriának meg kell tartania önállóságát. Hiába híresztelik, az osztrák kormány nem fog megbukni, hanem a helyén marad. A németek tudják, hogyan vélekedünk mi erről. Ausztriának függetlennek kell maradnia és nem tűrhetjük, hogy bárki is veszélyeztesse önállóságát.

— S ha a nemzeti-szociálisták a független Ausztriában kerülne uralomra?

A külügyminiszter válaszol:

— Ki állíthatja, hogy az osztrák nép többsége nem Dollfus mögé sorakozik? Ausztriában a többség ellene van Anschlussnak.

— Az osztrák függetlenségben egész Európa érdekelve van s ami ott történik, az egyformán érinti a nagyhatalmokat. Nemcsak Olaszország ügye tehát. A mi északi határunk az Alpesek. Természetes határ ez, bevehető, ha jól védjük. Nem minden országnak van ilyen Istentől adott természetes határa. Tudom azonban, hogy az én országomnak elsőrendű érdeke Ausztria függetlenségét biztosítani. Ez a célja törökvéseinknek és ez lesz a jövőben is a célja.

Mussolini most történelmi példákat hoz fel, majd pedig visszatér a német-lengyel egyezményre. Nem beszél róla kifejezetten, de

Rómában és Bécsben mindenki tudja, hogy a németek azért kötötték le a lengyelekkel, hogy fedezzék hátukat és szabadkezet nyerjenek másirányban: az egész német-ségnek a német birodalomba való bekebelezése felé.

Knickerbocker megállapítja, hogy tíz évvel ezelőtt még Mussolini jelentette a legnagyobb háborús veszedelemet a kontinensen, most pedig ő gyűjti össze Rómában azokat az államférfiakat, akiket a katasztrófa elhárításához akar megnyerni munkatársnak.

Keresztülvihetetlen a leszerelés

Igen érdekes Mussolini tézise a leszerelés problémáiról:

— A leszerelés ma keresztülvihetetlen. Németország nyíltan megkezdi fegyverkezését és senki sem akadályozhatja meg ebben. Ha azonban Németország fegyverkezik anélkül, hogy egyezmények korlátoznák, ez vad fegyverkezést idéz fel az egész világon. Ez az igazi veszély, amely most Európát fenyegeti. Felvetik azonban a kérdést: lehet-e hinni Németország békefogadkozásainak? Azt válaszolom erre, hogy hinniünk kell neki. Amikor Hitler és Hindenburg ismételt ünnepelesen mani-

SVÁBHEGYI SZANATORIUM

(Budapest centrumától 12 percre).

Ideális subalpin klíma, ideális diéta-ellátás. — Legnagyobb luxus. — Mérsékelt árak. Kúra, sport, szórakozás. 424

fejlesztik békekészségüket, ezt készpénznek kell elfogadni. Legalább is én hajlandó vagyok hinni nekik és eszerint cselekedni. Hitemnek van reális alapja is. Németország mai urai államuk újjászervezésével foglalkoznak. Sok és súlyos belső kérdés vár ott rendezésre, nincs idejük hadviselésre gondolni. Olaszország a német haderők gyökeres átszervezését javasolja. Már pedig egy ilyen reorganizáció hosszú időt és sok munkát igényel.

Kifejtette végül Mussolini, hogy a fennálló szerződések és egyezmények elsősorban a nagyhatalmi paktum és a locarnói szerződés szilárd alapja lehet a békepolitikának, ha azonban szerződést szerződésre halmozunk, akkor a papírok értéke és jelentősége hovatovább megszűnik. Az idő sürget, a leszerelés problémáját megfelelő egyezményvel kell megoldani. Ez az egyetlen út, mely a béke felé vezet...

Kifosztotta gazdáját egy kiskorú aradi leány

Halvanyo! cezer lejt lopott el gazdáját
szekrényéből

Ma délelőtt Ungerleider Emil kosár- és fonnó-butor-üzlet-tulajdonos jelentette az aradi rendőrségen Detesan János komiszárnak, hogy a Strada Cuza Voda 48. szám alatti lakásáról egy szekrényből elloptak 68 ezer lejt. Detesan János komiszár nyomban kiszállt a helyszínre, ahol kiderült, hogy a szekrényhez csak Ungerleidernek és feleségének volt kulcsa. Ungerleidernek egy 13 éves Mosóczi-telepi leány volt alkalmazásban, aki kihallgatásakor kijelentette, nem is tudott arról, hogy a szekrényben ilyen összeg volt. Detesan komiszárnak az első pillanatban gyanus volt a leány és ezért beidézte a rendőrségre és ott folytatta a kihallgatást. Közben pedig detektívek mentek a leány Mosóczi-telepen lakó szüleihez. Itt azután rendkívül érdekes adatokra bukkantak. Petrisca Miklós, aki a Mosóczi-telepen lakott, az utóbbi időben telket vásárolt, házat tataroztatta, baromfit, sertést vett és a szomszédai azt beszéltek róla, hogy nagyobb összeget örökölt. Petrisca Miklóst felkísérték a rendőrségre, ahol hamarosan beismerte, hogy leánya hozott néhány ezer lejt.

A leány is megfört és elmondotta, hogy gazdája felöltötte zsebéből több izben kilopta a szekrény kulcsát, kilopta egy pár ezer lejt, majd a szekrényt ismét bezárta és a kulcsot visszatette a helyére. Tagadta, hogy 68 ezer lejt lopott volna. Apja szembesítéskor kijelentette, hogy leánya mindössze 4000 lejt vett el Ungerleider Emmiltől. A tolvaj leány anyját betegsége miatt nem hallgathatták ki. A késő délutáni órákban derült ki, hogy a leány, amikor megtudta, hogy gazdája a rendőrségre készül jelenteni a lopást, munkaadó-nőjétől különféle ürügyekkel egy órai szabadságot kért és haza sietett apját értesíteni a történetéről. Amikor a rendőrségen erről tudomást szereztek, nyomban ismét kihallgatták Petrisca Miklóst, aki most már bevallotta, hogy 11 ezer lejt elásott kertjében. A pénzt a rendőrség megtalálta.

Central-Mozgó: Premier, EDDIE CANTOR nagyhatású látványos, kacagtató vígjátéka: A SPANYOL KÖLYÖK.
Select-Mozgó: AZ ÉJFÉLI KLUB. Szellemes, ötletes bűnügyi film.
Főszereplők: Clive Brook, George Rait és a ragyogóan szép Helen Vinson.

NÉGY rekorder:

A LEGJOBB repülő
A LEGJOBB autóversenyző
A LEGJOBB motorkerékpáros
A LEGJOBB lovas

„A repülő halál“
izgalmas kalandortípus főszereplői

Már itt is vagyok!

200 Vénusz

és

1 dühös bika

társaságában, hogy megneveltessem és elkápráztassam egész Aradot!

EDDIE CANTOR,
a spanyol kölyök.

CENTRAL! MA! CENTRAL! MA! CENTRAL! MA!

HIREK

Elektromos otthon

A „jövő elektromos otthona“ címmel kiállítás nyílt meg New-Yorkban, amely iránt igen nagy az érdeklődés, különösen a háziasszonyok részéről. Ez a kiállítás tulajdonképpen nem is a jövőt mutatja be, hanem a már használatban lévő háztartási villanyszerelvényeket, de azal a megjegyzéssel, hogy ezek 5-10 év múlva, olcsóságuknál fogva, már a legkisebb háztartásban is helyet kapnak.

A mintalakásban kétségtelenül csodálatos dolgok vannak. Kályhának, fűtőtestnek nyomja sincs. A pincében van az „időjárás helyiség“, amelyben elektromos gép megmossa és portól megtisztítja a levegőt, télen felmelegíti, nyáron lehűti a kívánt hőfokra, azután a lakásban keringtetni.

Nyoma sincs világitótesteknek. A lámpákat az ablak körül rejtették el és azok este is azt a benyomást keltik, mintha a fény az ablakon ömlene be. Így a lakás díszítésénél csak egyfajta megvilágítás lehetőségével kell számolni.

A jövő otthonában nem kevesebb, mint hét rádiókészülékkel találkozunk. Ezek közül az egyik különböző hullámhosszokra van beállítva, egy második a család autójának hullámjaira. Ennek az a fontossága, hogy például mikor a család valamelyik tagja moziból jön vissza, nem kell a nehéz garázsajtó kinyitásával vesződni, hanem a ház elé érkező, bekapcsolja a rádiókészülékét, mire a garázs ajtaja magától kinyílik, majd az autó elhelyezése után, önműködően becsukódik.

A konyhát természetesen futószalagrendszerrel építették meg. Egyetlen gombnyomásra működésbe lép az elektromos tűzhely, amelyen különleges készülék egyszerre mindkét oldalán süti a húst. Husvágó és kenyérvágó gép, habkeverő, kávédaráló és még 50 más villanyeszköz áll sorban a konyhában, valamennyi gombnyomásra működik. Természetesen elektromos áram végzi a tányérok mosását, öblítését és szárítását is.

A hálószobában és a fürdőszobában ultra-violet és infravörös sugarak gondoskodnak a lakók egészségéről és szépségéről. Ha papír, vagy más szemét hull a padlóra, automatikus gyűjtő szedi azt össze. A villanylakásban rövidzárlat nem fordulhat elő, erről is szellemes találmányok gondoskodnak. Ha ennek a csodálatos lakásnak valamennyi elektromosgépét egyszerre működésbe hozzák, akkor nem kevesebb, mint 864 néma elektromos rabszolga dolgozik a háziasszony helyett.

Ez a modern lakás harmincszor annyi elektromos áramot fogyaszt, mint egy mai modernnek tartott lakás. A villanyszámla tehát szintén a jövő csodái közé tartozik, bár Amerikában olyan nagy tulprodukciónak van elektromos áramban, hogy az áramszolgáltatási díj rövidesen a jelenleginek kis hányadára fog csökkenni és így a villanyszámla csodája talán elmarad.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Enyhe idő, délnyugati szél, egyes helyeken záporosok, esetleg zivatarok várhatók.

— **Franciaország külügyminisztere** Bucarestben, Bucarestből jelentik: Barthou francia külügyminiszter — párisi jelentések szerint — április hónap folyamán Bucarestbe jön, majd ellátogat Prágába és Varsóba is.

— **Szabadlábra helyezték Zelea Codreanu feleségét.** Bucarestből jelentik: A katonai ügyészség ma szabadlábra helyezte Corneliu Zelea Codreanu feleségét, aki január óta volt vizsgálati fogságban.

— **Ismét megjelent a betiltott „Erdélyi Lapok“.** Bucarestből jelentik: Willer József dr., a Magyar Párt főtitkára Scheffler Ferenc teológiai tanárral, az „Erdélyi Lapok“ kiadóhivatali igazgatójával együtt megjelent lamandi belügyi államügyésznél, akinél együttesen intervénáltak a betiltott „Erdélyi Lapok“ ismételt megjelentetése érdekében. A belügyi államügyész — a Rador értesülése szerint — megértéssel hallgatta végig a betiltással kapcsolatos kérést és indokokat, majd azonnal intézkedett a betiltó végzés feloldása miatt.

A legújabbat A legdivatosabbat A legszebbet
nyújtjuk Önnek
férfi- és női-szövetekben, valamint selymekben

Serilana

MINORITA-PALOTA

GYÁRI LERAKAT!

1036

GYÁRI ÁRAK!

— Az elsüllyedt japán torpedóromboló legénységéből három matrózt kimentettek. Tokióból jelentik: Az elsüllyedt „Tamasuni“ torpedórombolót ma bevontatták a Saseboi öbölbe. Felnyitották és megállapították, hogy a legénységnek sikerült keves levegőt szívattyúzni a torpedóba. Három matrózt élve kimentettek, a munka azonban megakadt, mert nem tudnak egyelőre a hajó belsejébe előjutni és a mentést csak akkor folytatják, ha leszedik a hajó fedélzetét.

— A napokban magyaránnyu áthelyezéseket fogantatosítottak az aradi rendőrkvésztúrán. Az áthelyezéseket Filotti Zamfir rendőrkvésztör szolgálati érdekből rendelte el. Az adminisztrációs osztály, az utlevélosztály főnöke, valamint kvésztör titkár Hara Tódor lett. A statisztikai ügyosztály, a cselédügyosztály és a fegyverengedélyek ügyosztályának vezetője Cerches Emil komisár. Az erkölcsrendészeti osztály vezetője Tanesou János komisár, az iktató főnöke viszont Hardu Vasil lett. Az első kerületi komiszáriátus főnöke Mangra Vazul, a negyedik kerület vezetője Marcov Pál delegált komisár lett. Az állomási rendőrség élére Hui Kornél komisár került, míg az ötödik kerület vezetője az új beosztások szerint Slavu Illés komisár. Végül a hetedik kerület új vezetője Barbat Coriolan.

Visszanyerte beszélőkéességét

apja koporsójánál!

New-Yorkból jelentik: Csodálatos eset történt a minap Milwaukeeben. Ella Luhm asszony édesapját temették. Az asszony tíz év óta néma, mivel egy autószerencsétlenség alkalmával, amikor fia életét vesztette, megnémult. Ettől kezdve ideggyógyintézetben ápolták a szerencsétlen asszonyt, akinek állapota azonban semmit sem javult. A minap azután elvitték apja temetésére, aki két nappal azelőtt meghalt. Amikor a néma nő megpillantotta apja koporsóját, hirtelen megszólalt és a következőket mondotta:

— Apám, te már nem tudsz beszélni és így rajtam a sor, hogy mondjak valamit.

Ettől kezdve Luhm asszony egész normálisan beszél és viselkedik. Az orvosok a csodálatos esetet azzal magyarázzák, hogy a nőt apja koporsójának látásakor újból oly arányú lelki megrázkódtatás érte, amely megszüntette azokat a gátlásokat, amelyek az autókatasztrófa következményei voltak.

— **Megőrült budapesti vasuti tisztviselő tragédiája.** Budapestről jelentik: Ma délután megjelent a miniszterelnöki palota előtt Szelen Imre MÁV-irodakezelő, aki kiáltozni kezdett és követelte, fizessék ki neki azt a 200 ezer pengőt, amelyet Gömbös miniszterelnök kiutalt számára. Kijelentette, hogy rádión kapott értesítést a miniszterelnöktől a kiutalásról. Mentők szálltak ki a helyszínre és elnevelőintézetbe szállították az elmebeteg hivatalnokot.

Legújabb tavaszi női felöltő és retikül modellek megérkeztek.

LYONE

városházával szemben, 958

— **Véres szerelmi dráma Budapestén.** Budapestről jelentik: Véres szerelmi dráma játszódott le ma este Budapestén, a Horn Ede-ucca 20. számú házban. Lőrincz László postatisztviselő felke-reste, Ambró János MÁV-hivatalnokot, akit felelősségre vont, hogy miért udvarolt különváltan élő feleségének. Szóváltás következett, amelynek következtében Ambró revolvért rántott és hasbalötte Lőrinczét, akit életveszélyes sérüléssel szállítottak a kórházba. Ambró letartóztatott. Megállapítást nyert, hogy a vasuti tisztviselő Lőrinczék albérloje volt és elhódította a postatisztviselő feleségét. Emiatt hagyta ott Lőrincz az asszonyt.

— **Ischiásnál egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvíz** reggel éhgyomorral véve előmozdítja a gyomor és a belek működését s könnyű széketetést biztosít.

Agyonlőtte feleségét egy nyugalmazott hajóskapitány

Ujpestről jelentik: Radinszky János nyugalmazott hajóskapitány ma délebb a nyílt uccán rálőtt különváltan élő feleségére. Három lövést tett felesége felé, mind a három golyó talált és az asszonyt haldokolva szállították be a mentők a Rókus-kórházba, ahol rövid idő múlva meghalt. Radinszky Pólában végzett, majd nyugdíjba vonult, azután később az upestei révkapitányságon helyezkedett el. Pár évvel ezelőtt innen is visszavonult és ekkor nehéz idők következtek családjára. Felesége ezért egy pamutgyárba járt dolgozni és emiatt sokszor feltékenységi jelentet keletkezett a házastársak között.

Négy héttel ezelőtt egy ilyen veszekedés alkalmával a volt tengerésztiszt késsel agyon akarta szurni feleségét, akit súlyosan meg is sebzett. Ekkor Radinszky eltűnt és nem is került elő, míg most délelőtt előbukkant hazatérő felesége előtt és elkövette a merényletet.

— **Kényszerutazás Aradon keresztül a hűtlen férjéért.** Riva Wilcher kisenevi asszonyt elhagyta férje, aki az elhagyott feleség információja szerint Timisoarára utazott állítólagos barátjához. Az elhagyott feleség pénzéte teite minden holmiját és eltűnt férje felkutatására indult el az ország másik részéről Timisoarára. Kutatásai azonban semmiféle eredménnyel nem jártak, csupán annyival, hogy minden pénze elfogyott. A timisoarai hatóságok Aradig fizettek számára egy harmadosztályú vasuti jegyet és meghagyták, hogy keresse fel majd az aradi városvezetőséget is és kérje meg az aradiakat is, hogy fizessék egy várossal tovább az utiköltséget: ilyen módon egyszer csak hazaérkeznek. Riva Wilcher meg is fogadta a timisoaraiak tanácsát és kedden délelőtt jelentkezett az aradi városházán, elmesélve tragikomikus történetét. A város urai ugyancsak váltották számára egy III. osztályú vasuti jegyet egészen Oradeáig, lerkére kötve, hogy az oradeai városi uraktól kérje majd a további utiköltséget, amíg csak haza nem ér... A szegény asszonyt így utaztatják vissza Kisenevig az erdélyi, bánági és bukovinai városok, ameddig csak vissza ér régi városába, amelyet egy hűtlen férjéért hagyott el, követe hitvesi esküje parancsát. A hűség azonban — amint látható — nem tudja elérni a hűlenséget — és talán nem is volna már érdemes...

— **„Fegyverszállítás Magyarországra“ koholmány.** Budapestről jelentik: A bucaresti-í „Universul“ című lap „Fegyverszállítás Magyarországra“ cím alatt belgrádi jelentést közöl, hogy Klagenfurt mellett a határállomáson március 8-án egy tehervonat hadifelszerelési anyagot szállított Magyarországra. A Magyar Távirati Iroda kijelenti, hogy ez a hír elejétől végig koholmány.

— **Megrendítő gyermektragédia Craiova közelében.** Craiovaról jelentik: Megrendítő tragédia játszódott le tegnap a Craiova közelében levő Manu-Mare község határában, ahol három 8-11 év közötti gyermek: Gheorghie Stanutiu, Gheorghie Banescu és Tudorica Petrica egy ladikban a község határában levő tavon csolnakáztak. Eddig még ki nem derített ok miatt a ladik a víz közepén elsüllyedt és a három gyermek a tóba fulladt.

— **Megszökött egy pecicai asszony.** Pecicáról jelentik: Érdekes és nem mindennapi ügy foglalkoztatja Pecica lakosságát. Néhány nappal ezelőtt ugyanis nyomtalanul eltűnt a faluból az egyik ismert kereskedő felesége. A házastársak között már régebben is voltak nézeteltérések és így arra következtettek, hogy csupán rövid ideig tartó haragról van szó és a kereskedő felesége néhány napon belül visszatér. Most azonban kiderült az is, hogy az asszony válsi tervekkel foglalkozik, minden előzetes bejelentés nélkül tűnt el a lakásról, levelet férjének azóta nem irt, de a lakáson lévő 15 ezer lej készpénzt magával vitte. A romantikus háterü szökés, vagy szöktetés továbbfejleményeit általános érdeklődéssel várják Pecicán.

— **Állir a kormány tagjai ellen tervezett merényletről.** Ma az a hír terjedt el, hogy Bucarestben letartóztatták egy vasgárdistát, aki merényletet készített elő Tatarescu miniszterrel, valamint a kormány több tagja ellen. Hivatalos helyről annak közlésére kértek fel bennünket, hogy a hír nem felel meg a valóságnak.

— **Chicin Remus dr. aradi ügyvéd — nadlaci közigyászó.** A hivatalos lap mai száma érdekes kinevezést közöl. Chicin Remus dr. ismert aradi ügyvédet nadlaci közigyászónak nevezték ki. Az új közigyászó előreláthatólag a napokban foglalja el hivatalát.

— **Revolveres rablótámadás Bucarestben.** Bucarestből jelentik: Vakmerő rablótámadás történt ismét az elmúlt éjszaka a fővárosban. A Boulevard Carol 16. számú házba két egyén hatolt be és fessegetni kezdte Ionescu ügyvéd lakásának ajtaját. Az ajtót már sikerült is felfeszíteni, amikor a zajra a cselédeány felébredt és sikoltozni kezdett. A betörők ekkor a sötétben a cseléd felé több revolverlövést adtak le, a golyók azonban célt tévesztettek. A rablók ezután elmenekültek. Az ügyvéd feljelentése nyomán megindult a nyomozás és a hatóságoknak az a véleménye, hogy a revolveres rablás kísérletet ugyanazok a személyek követték el, akik Popovici dr. képviselőt meggyilkolták.

— **A magyar Kuria jóváhagyta a bizonyítványhamisító iskolaigazgató büntetését.** Budapestről jelentik: A Kuria ma tárgyalta végső fokon Röser Alfréd Edwin volt iskolaigazgató bizonyítványhamisítási ügyét. A legfelsőbb bíróság megadta a 3 és fél évi elbűntetés, míg büntetésai közül Bader Miksa 3 és fél évi börtönbüntetést is megmaradt, ezenkívül Szemző Miklós tanár 1 évi büntetése és a többi nyolc vádlott 1-1 hónapi fogházbüntetése is, akik a hamis iskolai bizonyítványokat igénybe vették. Megerősítette a Kuria Sodor József 10 hónapos büntetését is, aki tudvalevőleg állandóan zsarolta Röserét.

— **Elítélt sikkasztó pénzeszedő.** Egy aradi biztosítótársaság feljelentése alapján került ma az aradi törvényszék elé Hlatki Endre, a társaság volt inkasszánsa, akit azzal vádoltak, hogy körülből 36 ezer lejt sikkasztott az inkasszált pénzből. Hlatki kihallgatása alkalmával csupán hat-ezer lejt ismert be és kijelentette, hogy 16 ezer lejt átadott a biztosítótársaság egyik volt igazgatójának, aki néhány évvel ezelőtt öngyilkos lett. Több tanu kihallgatása után a bíróság két havi börtönrre ítélte Hlatkit.

Maradék linoleumok nagyra olcsó árakban kapható Linoleum A. STECKL,

Bul. Reg. Maria 12. 990

— **Álhirlapírók garázdálkodnak.** Az utóbbi napokban sűrűn hangzóttak el panaszok Aradon, hogy vidéki lapok tudósítóiént szereplő álhirlapírók keresik fel az egyes vállalatokat és zsarolási manővereket kísérelnek meg. Ma történt egy hasonló eset egy aradi vállalkozóval, aki azonban energikus hangon utasította vissza a kísérletet. Mindenesetre ez a leghelyesebb védekezési módszer hasonló manőverek ellen, mert ilyen módon az illetők hamarosan be fogják látni, hogy Arad nem alkalmas terrénra zsarolási kísérletekre.

— **Az állami osztályorsjáték 5-ik osztályának húzási eredményei 1934. március 13-án,** a 11-ik húzási napon, Kétszázezer lejt nyert a 26907 számú sorsjegy. Egymillió lejt nyert a 72581 szám. Százötvenezer lejt nyert az 59670. Százeezer lejt az 55954 szám. Ötvenezer lejt az 52402, 76639 szám. Huszezer lejt a 34967, 37494, 49239 és még 1616 nyeremény 15.000 lejt és 5.500 lejt között. Összneremény 30200. Kisorsolva 17875, kisorsolandó még 12325 nyeremény és az 5.000.000 lejes jutalom, vagy 5 jutalom á 1.000.000 lejt. A húzás 1934. március hó 26-ig tart!

— **Tíz napra elítéltek egy rendőrügynököt.** Ciupuliga Péter aradi rendőrügynök került ma a vádlottak padjára, azzal vádolva, hogy egy biciklilopással vádolt: Ladó József nevű gyermeket előállítás után úgy megvert, hogy a sérülések következtében a gyermek meghalt. Több tanu vallotta az ügy mai tárgyalásán, hogy a fiu szabdálóra helyezése után panaszkozott és elmondta, hogy megverték a rendőrségen. Kihallgaták a szakértő orvost, akinek véleménye szerint a halált más körülmény is okozhatta, így a fiu influenzában megbetegedett és később tüdőbajt kapott. Ciupuliga tagadta, hogy Ladót megverte volna. A törvényszék könnyű testiértés vétségében mondta ki bűnösnek és tíznapi elzárásra ítélte a rendőrügynököt, aki felebbezett.

— **Egy budapesti lap vezércikke miatt került** ma az aradi törvényszék elé igazgatóval vádolva egy aradi lapterjesztő vállalat főnöke, Pollák Andrást, a Lőbl hírlapiroda főnökét azzal vádolva az ügyész, hogy lázítást követett el, azáltal, hogy a budapesti „Az Est” lap 1933. október 6-iki számát terjesztette, amelyben igazgató tendenciájú vezércikk szerepelt. A mai tárgyaláson Pollák azzal védekezett, hogy ő csupán lapterjesztéssel foglalkozik, a szellemi részhez semmi köze. Számos külföldi lap érkezik a hírlapirodába naponként és fizikai ideje sincs ahhoz, hogy mindegyiket végigolvasa. A bíróság kihallgatta még dr. Trailescu Ionel iparkamarai titkárt tanuként, aki azt vallotta, hogy a külföldi lapokat a román követségen olvassák el s amennyiben olyan cikket tartalmaznak, amely támadást jelent az ország ellen, úgy telefonon értesítik a határállomást, amely azután intézkedik a lap elkobzása iránt. Miután megállapítást nyert, hogy a hírlapiroda a budapesti lap inkriminált számát az elkobzás előtt árusította csupán, a törvényszék felmentette Pollák Andrást a vád alól.

Botrány egy operaelőadáson

Villabella, az ismert tenorista a napokban fellépett Cannesben a „Sevillai borbély” című operában. A második felvonás után nagy botrány keletkezett a színházban. A tenorista ugyanis nem volt hajlandó tovább játszani a szerepet és az igazgatóság kénytelen volt az előadást abbahagyni és a jegyek árát visszafizetni a közönségnek. Az esetnek érdekes magyarázata van. Villabella gázsiját százalékos alapon fizette az igazgatóság a belépti-díjak arányában. A tenoristának feltűnt, hogy igen sokan ülnek a nézőtérben, viszont a nagyon csekély a bevétel. Amikor megtudta a második felvonás végét, hogy a rendezőség rendkívül sok kedvezményes jegyet adott ki engedelme nélkül, nem volt hajlandó tovább énekelni.

— **Öngyilkosság Pecicán.** Pecicáról jelentik: Mogyorósi József 21 éves borbélysegéd, tegnap este zsirosszódaival megmérgezte magát. Az eszméletlen állapotban lévő fiatalemberhez azonnal kihívták dr. Zinveliu hatósági orvost és az eseményről jelentést tettek a csendőrségnek is. Mogyorósi Józsefet beszállították az aradi közpórházba, ahol ápolás alá vették. Állapota nagyon súlyos ugyan, de nem életveszélyes. A fiatalember öngyilkosságának okáról nem akart felvilágosítást adni a hatóság embereinek.

— **Az aradi bridgeverseny harmadik fordulój.** Ma este folyt le az aradi Lloyd-klubban a Lőránt Emánuel bridge emlékverseny harmadik fordulój, amelyben minden team egy győztes és egy vesztes ponttal indult. A mai esti eredmény szerint, a Fényes-team és a Teichner-team győzött, tehát az 1934. évi bajnokság e két team valamelyiké lesz. A közel napokban folyik le a döntő küzdelem a bajnokságért.

Indul a bucuresti-i filléres gyors

Ma estig még felvesznek jelentkezőket — Féláru hálókocsi is lesz a vonaton

A szombaton este nyolc órakor induló Bucaresti filléres gyorsra már összegyűlt a szükséges minimális utaslétszám s így a vonat indulása biztosítva van. A szerelvényt már meg is rendelték a CFR. igazgatóságtól. A még üresen levő helyekre ma este hét óráig vesznek fel jelentkezőket a Wagons-Lits Menetjegyirodában (Minorita-palota.)

Azoknak az utasoknak, akik már előjegyeztek magukat az utazásra, de a résztvételi díjat még nem fizették ki, csak abban az esetben tartják fenn a helyét, ha szerda estig vagy kifizetik a résztvételi díjat, vagy legalább előleget adnak.

Az utasok kérésére a Hálókocsi-Társaság egy vagy két hálókocsi fog a vonathoz csatlakozni, amelyen a hálókocsi-jegy 50%-al olcsóbb lesz a normális tarifánál. Tekintve, hogy a hálókocsin csak 22 utas fér el és a helyek fele már előjegyzésben van, ajánlatos a további igényléseket minél előbb bejelenteni, mert a még meglévő helyeket a jelentkezés sorrendjében adják el.

Tegyen egy próbát a hírneves fenségesen illatosított

GERMANDRÉE

szappannal

— **Külföldi érdeklődés romániai áruk iránt.** A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: A kamarához több külföldi cég megkeresése érkezett, nyulbőrök, nyers állati bőrök és szőrök, továbbá mustármag és a sörgyártáshoz szükséges maláta kivitele ügyében. A kamara irodájában megtudhatók azon külföldi cégek címei, amelyek a fenti cikkek kivitele iránt érdeklődnek.

— **A „Lyra” táncos teaestélye.** Nagy érdeklődés előzi meg az aradi zenészek „Lyra” sportegyesületének ma, szerdán este 9 órakor kezdődő táncos teaestélyét, amelynek egyik legfőbb attrakciója, hogy százhusz zenész játszik az estélyen. A rendezőgárda gondoskodott arról, hogy a megjelentek a lehető legjobban érezzék magukat. A teaestély a Fehér Kereszt nagyertermében lesz.

— **Egy volt aradi hírlapíróról sikere.** Budapestről jelentik: Fáskerthy Tibor, az Aradról Budapestre származott közgazdasági író nagyszerű könyvet írt Európa legelőtőbb kérdéséről: az irányított gazdálkodásról. A könyv érdekes és eredeti kritikáját adja a kapitalista piac bajainak és oda konkludál, hogy a tervgazdálkodás irányított gazdálkodás mellett őrizheti meg a gazdálkodás kapitalisztikus jellegét. Szakkörökben Fáskerthy munkája élénk felvitelt és érdeklődést keltett. A könyv a Stadion kiadásában jelent meg.

— **Törvényszéki hírek.** Az aradi törvényszék ma négy havi börtönrre ítélte Nagy Péter cigányt, aki az arad-temesvári országuton számos lopást követett el. — Kohn Hona aradi vendéglősnét Müllhoffer László volt pincér jelentette fel kauziósikkasztás címén. A feljelentés szerint a vendéglősné 15 ezer lejt kauziót sikkasztott el tőle. A tanuk nem igazolták a vádat, mire a bíróság felmentette Kohn Ilonát.

— **Nézőrekord az Angol Kupában.** Az Angol Kupa legutóbbi fordulóján a Manchester City—Stoke City mérkőzésén, a klubcsapatok egymásközötti mérkőzésének új nézőrekordja született meg: 84.569 fizető néző ült a pályán. Összesen 240 ezren nézték végig a fordulót s a nettó bevétel 19.000 font sterling volt, ami közel 12 millió lejnek felel meg.

— **A legremekesebb képes rádióműsorokat** a „Délbáb” közli. A népszerű színházi képeslap számtalan érdekesebbnél-érdekesebb színházi riportot, filmmikket, apróságokat, közel száz képet folytatódos regényt, egyfelvonásos szindarabot, slágerszövegeket közöl. Tartalma 84 oldal.

— **83.334.** Ez a szám bizonyítja legjobban a „Tolnai Világlapja” nagy sikerét és népszerűségét. Királyi közigyász hivatalosan megállapította, hogy 83.334 példányban jelent meg a legnépszerűbb képeslap új száma, ami azt jelenti, hogy a „Tolnai Világlapja”-t közel félmillió ember olvassa, hiszen egy-egy példány a család öt-hat tagjának kezébe kerül.

MURANIA TELEFON: 480.

MA, szerdán, 5, 7 $\frac{1}{4}$, 9 $\frac{1}{4}$ órakor
Legolcsóbb helyárrakkal Lei 6, 8, 10, 15.

NE VÁLJUNK EL!

Szenzációs vígjátéksláger.
A szezon legmulatságosabb filmje.
SZÖKE SZAKALL, ELSE ELSTER, PETROVITS SVETISLAV.

D. u. 3 órakor 6 lejes átlaghelyárrakkal
CSAK EGY NAPIG!

SZERELMESKEDÉS!

Magda Schneider — Paul Hörbiger.

Jön: **CHAPLIN!** Jön:

A FRANCIA ÁLLAM GYÓGYFORRÁSAI VICHY CELESTINS

Vese- és hólyagbántalmak, köszvény, cukorbetegség, artritizmus gyógyítására
VICHY GRANDE GRILLE májbetegségeknél és epebántalmaknál
VICHY HOPITAL gyomor- és bélbántalmak esetében

Vezérképviselő: **Philippe Finkelstein, București, Strada Câmpineanu 20.**

Fordította: **MAROSI RUDOLF (28)** Irtta: **Dr. KARL KINDERMANN**

Halál helyett — tíz évi fegyház

Elérkezett az utolsó nap. Elkészültem a halálra. Este hét óráig vártam, amíg értem jöttek. Dukis érkezett meg egy katonai kíséretben. Felszólított, szedjem össze ingóságaimat. A folyosón megkérdeztem a parancsnoktól:

— Egyedül visznek a kivégzésre? Hiszen kérvényt adtam be a bírósághoz, amelytől azt kértem, hogy Wolschttal együtt vigyenek...

— Erről nem tudok. Nálunk egyenként végzik ki az elítélteket...

A pincébe vezető lépcsőkön mentünk. Fájó érzés futott át rajtam, most el kell búcsúznom mindentől, ami a rohanó élettel összefűzött... huszonegy évvel nem könnyű meghalni. A pincéből váratlanul ismét az emeletre kanyarodtunk. Az első emeleten egy kis cella ajtaja nyílt meg előttem. Keskeny kis zug volt, a priccs alig fért el. Biztos éjjelkor történik a kivégzés — szokás szerint. Reggelig virrasztottam, semmimem történt. Reggel azután egy ór közölte velem, hogy bizonytalan időre felfüggesztették a kivégzést.

— Legfeljebb pár nappal lehet szó — biztaltott.

Hét teljes hónapig vártam itt a kivégzésre.

Az egyik őről megtudtam, hogy „a haláraitétek folyosóján” vagyunk. Ebben a börtönrészben szokatlan csend uralkodott. A napok egyhangúan folytak. Ennivalót alig kaptam, úgy hogy éhségemben sokszor szalmát és cigarettadohányt rágtam. A G. P. U. most már nem törődött azzal, hogy lesoványodom, vagy beteg leszek. Az egyhangú csendet éjszaka néha sikolyok zavarták meg, vitték a haláraitéteket a pincébe. S félóra múlva felbugott az autó szirénája, a holttesteket szállították el az épületből. Egy éjszaka asszonyi kiáltásokat hallottam a folyosón.

— Az Isten áldja meg magukat, engedjenek el, nekem gyermekeim vannak otthon...

A kiáltás elhaladt, artikulálatlan hangokká változott, mintha valakinek a száját rongyokkal tömtek volna be.

Naponként egy ór jött be hozzám, kis vaskalapáccsal kopogtatta meg az ablakot elzáró vasrácsokat. Gondosan vigyáztak rám. S így teltek el napok, hetek és hónapok...

Karácsony este. A régi otthoni ünnepi esték emlékei hullámoztak körülöttem, gondolataim egy németországi kisvárosba repültek, ahol karácsonyfa csillog a szoba sarkában és két öreg ember beszélget — rólam. Ha létezik akaraterő, szüleimnek éreznük kellett, hogy szívem minden vágyával rájuk gondolok és szeretetem halk muzsikaként zsongja körül gondterhes homlokukat.

Egyetlen vigaszom volt a rideg magányban. Hoffmann megemelte magát és karácsony estéjére beküldötte nekem szüleim, hozzátartozóim és barátaim levelét. Szüleim leveléből értesültem arról, hogy az októberi forradalom évfordulóján kegyelmet adtak minden haláraitéltnek, többek kö-

zött nekem is. A G. P. U. nem tartotta szükségesnek, hogy erről értesíten és közölje velem, hogy a büntetést tíz évi fegyházra változtatták át. Válaszoltam a levélre és közöltem, hogy értesítésük nagy örömet okozott, mert eddig nem kaptam semmiről sem értesítést. Ez a passzus ugylátszik elkerülte a cenzorok figyelmét, továbbították a levelet a német követségnek, amely szintén elolvasta és nyomban figyelmes lett. Sőt panasszal fordult a külügyi népbiztossághoz, hogy bizonytalanságban hagytak és nem közölték a halálos ítélet megváltoztatását. Most már a G. P. U.-nak is meg kellett változtatnia magatartását. Január közepén Dukis felszólított, csomagoljak össze, mert más börtönbe helyeznek. Pakkolás közben az egyik őr árulta el a titkot:

— Most jobb dolga lesz, a Butyrki börtönbe kerül.

Hirtelen eszembe jutott mindaz, amit erről a börtönről hallottam. A Butyrki még a cári időből származó börtön, ahol a békeidőkben a forradal-

márokat zárták el ideiglenesen, míg utnak nem indították őket valamelyik szibériai transzporttal. A kommunista forradalom után ezt a börtönt a forradalmi komité „különleges bizottságának” adták át és csakhamar megtelt a cári rezsim magasrangú hivatalnokaival. A harmadik emeleti cellákban tartották fogva Makarow volt cári belügyminisztert, Moszkva kormányzóját, sokszáz tisztet, papot, sőt a nemzetközi Vörös Kereszt egy-egy Oroszországban elfogott tagját is. Sorban lötték őket agyon ellenforradalmi ténykedés címén. A meggyilkolt nemesség helyébe nemsokára a szociálisták léptek, a szociáldemokraták, szociálforradalmárok és anarchisták ezreit végezték ki ebben a börtönben. Még gyermekek is szerepeltek a foglyok között. Külön csoportot alkottak a gyilkosok, rablók, tolvajok és csavargók, akikkel valamivel jobban bántak, mint a politikai foglyokkal.

Autóknk érkezett a börtönhöz. Az irodában átvettek és beirtak a lajstromba, amiből kiolvashattam, hogy én voltam a 2935-ik fogoly. Kiküldtek, majd keskeny csigalépcsőn felvittek az első emeletre, ahol az egyik cellát kinyitották számomra. Betettek egy teáskannát, forró vízzel, egy darab kenyert, majd egyedül hagytak. Körülnéztem. A Lubjankai cella fényesen berendezett lakosztály volt ehhez képest. Néhány vasdarabon feküdt a szalmazsák, megrothadt, piszkos szalmával és telve élősdiekkel. A betört ablakon sűrű pelyhekben hullott be a hó és hiába igyekeztem eltorlaszolni az ablakot, nem sikerült. A folyosón sétáló őr megállott a cellaajtó előtt és a figyelőresem át érdeklődéssel nézte a munkámat.

— Kár kinlódni, ugysem megy. Különbben is csak pár napig marad itt, megfigyelik, egészséges-e és ha annak minősítik, átkerül a rendes börtönbe. Ezt a járványok miatt tesszük így... magyarázta jóakaratosan.

— Legyen olyan kedves, hívassa ide a börtönparancsnokot, nem bírok itt maradni, hiszen halálosan megbetegszem. Új szalmazsákot szeretnék, ezen lehetetlen feküdni. S mindenekelett fűrödni szeretnék.

— Adamson parancsnok elvtársal ma már nem lehet beszélni. Holnap reggel ugyanis idejön és akkor megmondhatja, amit akar.

Az éjszakát a cellában sétálva kinlódtam át. Egész fogságom alatt nem fáztam ennyire, mint ezen az éjszakán. A hideg északi szél átjárta minden tagomat, ruháim ugyszólván semmi védelmet nem nyújtottak. Reszketve vártam a reggel eljövételét.

SPORT KÖZLÖNY

Teljesen átszervezik az erdélyi atlétikát

Aradra látogat **Schmettau Rudolf**, az atlétikai szakosztály új ügyvezető elnöke
— Aradot a timisoarai ligához kívánják csatolni —

Bucurestiből jelentik: Munkatársunk beszélgetést folytatott **Schmettau Rudolf**tal, az atlétikai szövetség új ügyvezető elnökével, akitől a legközelebbi tervekről érdeklődött.

— Rengeteget kell dolgoznunk, hogy a régi szövetségi vezetők mulasztásait pótolhassuk. Ezek a mulasztások nemcsak sportbeli, hanem adminisztratív szempontból is nagyon hátravetették a román atlétika lehetőségeit és most már azt sem tudjuk, mihez is fogjunk először. Ebben a pillanatban készülnek azok az új szabályok, melyeknek az alapján teljesen átformáljuk a szövetségi ügyvezetést és amelyekkel próbáljuk az élő sporttal a közvetlenebb kapcsolatot megteremteni. Felelősségem teljes tudatában állithatom, hogy a régi vezetőség egyáltalában nem csinált lelkiismereti kérdést abból, kik vezetik az ország különböző részeiben ezt a nagyfontosságú sportágat és inkább arra voltak tekintettel, hogy a különböző romániai egyesületek szavazatait biztosíthassák maguknak az évi közgyűlésekre. Így tehát nem sport, hanem sportpolitikai szempontok érvényesültek.

— Ezen a hibákon sürgősen segíteni óhajtok és így befejezett tényként közölhetem, hogy a jövő hónapban erdélyi körutra indulok, hogy közvetlen tapasztalatokat sze-

rezhessek az atlétikának a jelenlegi helyzetéről és a hibákat az egyesületekkel folytatott közvetlen tárgyalások segítségével próbáljuk kiküszöbölni. Elsősorban Timisoarára, Clujra, Brasovba, Oradeára és Aradra fogok utazni, amely városokban összehívom az egyesületek képviselőit és velük minden kérdést részletesen megtárgyalok.

— Az érdekelt egyesületek véleményének a meghallgatása után oly vezetőség kezébe fogjuk az irányítást helyezni, akik sportemberek, az atlétika ügyét a szívükön viselik és nemcsak szavazatbiztosítók lesznek. Nincs kizárva, hogy az aradi kerületet a temesváriba fogjuk olvasztani, miután Aradon összesen csak egy atlétikával foglalkozó egyesület, az AAC van, míg a szomszéd Temesváron nyolc.

— Körutam befejezése után sor kerül a szövetség rendkívüli közgyűlésére, melyen közös viták alapján fogjuk az összes reformok, kerületi átszervezések, elgondolások jövőjét megbeszélni. Még csak annyit akarok megjegyezni, hogy a valamikor virágzó erdélyi atlétika most igen sivár képet mutat, amire a legjellemzőbb, hogy Timisoarán nyolc, Clujon hét, Brasovban hét és Nagyváradon nyolc sportegyesület működik, amely az atlétikát kultiválja.

MÁRCIUS

gyermekielvételek

kéértnek

STOJKOVITS JÓZSEF műtermében
Piata Avram Iancu 16. szám alatt.

O Az AMTE bajnoki meccsének bíróját. Az AMTE. — mint ismeretes — regáti bajnoki „turát” fog lebonyolítani. Ploestiben 18-ikán a Tricolor ellen szerepelnek, ennek a meccsnek bíróját a bucuresti Radu Istrati lesz, míg 20-án Bucarestiben a Venus ellen sorakerülő mérkőzés játékvezetői tisztségét közös megegyezéssel dr. Morár Teofil látja el.

O Elveszik a Juventus pályáját. A Juventus pályája is beleesik abba a területbe, amelyen Bucuresti városa az új egyetemi részt óhajti felépíteni, így a Romcomit-pálya meg fog semmisülni.

O KRÜGER KÁROLY MEGVÁLT A BUCURESTI-I CFR-TŐL. A bucuresti-i CFR népszerű menedzsere és tréner, Krüger Károly, aki a NAC, majd a Crisana tréneri és menedzseri teendőit látta el, megvált az egyesületétől. A népszerű „Sajó” hirtelen távozását nem tudják mivel magyarázni.

O Szegedi amatőrcsapatot lát vendégül a NAC. A NAC március 25-ikén nemzetközi meccsen mutatkozik be publikumának az idei szezonban. A zöld-fehérek a Szegedi AK-ot hozzák, azt a csapatot, amely februárban nyerte a körmérkőzést, a Szeged FC proficsapata és a Törekvés előtt.

O Prágában tartják az idel munkásolimpiászt. Munkásolimpiászt lesz Prágában július 5-én, 6-án és 7-én. Külföldről is számosan jelentették be részvételüket.

O A berlini Collegium Hungaricum lesz a magyar versenyzők olimpiai szállása. Itt több, mint száz versenyzőt helyezhetnek el, kiket a stadionba autobuszokon szállítanak majd. Ez mindenestre jobb megoldás, mint az „olimpiai faluban” való elszállásolás.

O Fantasztikus olasz futballfizetések. Most derült ki, hogy Meazza, az olasz válogatott center az elmúlt évben 100.000 lírát keresett. Meazza ezt a hatalmas összeget az utolsó líráig bankba tette. (Szóval a „mellékesből” élt.) Orsi, az öreg balszélső „csak” 7000 lírát keres havonta. Mindketten fényesen élnek, saját villájuk, autójuk van. Mindezt a futballból keresik. Ugyáltszik, olasz földön még jó dolguk van a futballistáknak...

O Összeállították a magyar kísérleti válogatottat. A bulgárok elleni mérkőzésre Magyarország erősen készül. Ecélből csütörtökön kettős műsort bonyolítanak le, amelynek keretében az A. válogatott a bécsi Floridsdorffal, míg a B. válogatott a pozsonyi Bratislavával méri össze erejét. Az A. válogatott összeállítása: Szabó—Sternberg, Kiss—Palotás, Sárosi, Szalai—Markos, Vincze, Teleki, Toldi, Kemény. A B. válogatott: Háda—Bán, Törös—Laki, Moré, Lázár—Tamásy, Pusztai, Auer, Turay, Barna. Az utóbbi az amatőr FTC-ben szerepel.

O Bombamüsor Budapesten. A Hungária és a Ferencváros közös rendezésében, a katolikus húsvét alkalmával bombamüsort bonyolítanak le. Az első nap a Hungária a bécsi Rapiddal, a Ferencváros szintén az osztrák Austriával kerül szembe, míg másnap cserélt ellenfelekkel veszik fel a küzdelemet.

O Ujpest még nem döntött, hogy megóvja-e a Hungária elleni meccset. Vasárnap a derbyn szokatlan esemény történt. A meccset vezető bíró elmézte az időt és az I. félidőben öt perccel hamarabb fújta le a játékot. A játékot vezető bírót később felvilágosították tévedéséről, ami után lejátszotta a még hátralévő öt percet, majd a második félidő megkezdésére adott jelt. Egyes vélemények szerint ez a tévedés óvásra ad okot, de az ujpestiek még nem döntöttek, hogy megóvják-e a mérkőzést vagy sem.

O A Kispest válogatottnak beillő kombináltat kap ellenfelül a fővárosban. Jelentették, hogy a Kispest a húsvéti ünnepeket Bucarestiben fogja tölteni, ahol a Ripensival, Unirea-Tricolorral és a Venussal játszik körmérkőzést. Április 12-én a Kispest a három csapat kombináltjával is játszik és ez a vegyes csapat román válogatottnak is beillik. Utána a kispestiek Brailában fognak két meccset játszani.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A bankok szövetségének nagyfontosságú ajánlata a konverzió megoldására

Huszévi törlesztést és amortizációs kötvényeket is elfogadnak az adósságok végleges rendezése érdekében

Már csak néhány nap választja el az országot attól, hogy a képviselőház megkezdje a mezőgazdasági konverzió megszüntetésére irányuló törvénytervezet tárgyalását, amely még ebben a parlamenti ülészakban feltétlenül befejeződik és ezután új, nyugodtabb gazdasági és pénzügyi korszak kezdődik. Teljesen érthető tehát, hogy úgy a hitelezők, mint az adósok soraiból több fontos megoldási terv került nyilvánosságra. Ezek között legnagyobb súlyjal bír a bankok szövetségének és a belföldi egyéb bankérdekképviseletek vezetőségeinek közös javaslata, amely aránylag rövid idő alatt megoldaná ezt a nagyhorderejű problémát. A bankok javaslata, amely rájuknéve kötelező erejű, kétféle metódust ajánl: az egyik az adósságok teljes visszafizetése, a másik pedig a tőkeengedménnyel való visszafizetés.

Akik az egész tartozásukat vissza akarják és bírák fizetni, azoknak a pénzügyi intézetek husz évi határidőt is engedélyeznek. Az első tíz év alatt az adósság után két százalékos kamatot kell fizetni és 10.20 százalékos amortizációs törlesztést teljesíteni.

Tizenötévi visszafizetés mellett a kamat 4 százalékos, az amortizáció 6.90 százalékos, a 20 évi törlesztésnél a kamat 6 százalékos, az amortizáció 5.30 százalékos. Az adósok a konverziós törvény kihirdetése utáni három hónap alatt

kötelesek volnának nyilatkozni, hogy milyen megoldást fogadnak el. A fenti adóskategória a tartozást évenként csökkenő részletekben is kiegyenlítheti.

A másik kategóriába tartoznak azok, akik adósságcsökkentéssel akarják kiegyenlíteni mezőgazdasági adósságukat. A bankok javaslata szerint azonban ez csak a hitelezővel való kölcsönös megegyezés alapján vihető keresztül és ez esetben természetesen rövid határidőn belül kell kiegyenlíteni a csökkentett adósságot. A törvény életbelépése utáni három hónap múlva köteles volna nyilatkozni a hitelező, hogy belemegy-e az 50 százalékos csökkentésbe, de ha nem fogadja el az adós ajánlatát, akkor az adós aláveti magát a finanszírozó és amortizáló pénzügyi intézetek föltételeinek. Ha a konverzió finanszírozását végző pénzügyi intézetek elfogadják az adós ajánlatát, úgy átvállalják az ő tartozását a hitelezővel szemben és a hitelező az amortizációs és finanszírozó nagy pénzügyi intézetek által kibocsátandó, évi 4 százalékos jövedelmező, husz éves amortizációjú kölcsönkötvényeket kapnának ellenértékül.

A pénzügyi intézetek szövetségének javaslata azokra az adósokra is kiterjed, akik az 1931. novemberben elrendelt moratórium és az 1932. évi konverziós törvény életbelépése óta adósságukra részleteket fizettek. Ezeket az adósokat kedvezményben részesítik a hitelezők.

Mezőgazdasági kongresszus Clujon

A CFR 50 százalékos vasuti kedvezményt ad a kongresszusra utazóknak

A Gazdatisztek Országos Szövetsége kezdeményezésére, március 18-ikán és 19-én Clujon a vármegyei prefektúra dísztermében, országos jellegű mezőgazdasági kongresszust tartanak, amelynek programja felöleli a mezőgazdaság legfontosabb aktuális kérdéseit, így többek között a gazdatisztek megszervezését, a különböző egyesületek, szindikátusok és kamarák ügyét, a szövetkezeti, szakoktatási és termelési intézmények problémáját, az állattenyésztéssel és növényvédelemmel kapcsolatos kérdéseket, a hitelrendezés, a mezőgazdasági iparosítás, a kereskedelmi szerződések és a mezőgazdasági termények standardizálásának nagyfontosságú problémáit. A kongresszust megelőző napon, 17-ikén, reggel 9 órakor ugyancsak a vármegyei prefekturán a Gazdatisztek Országos Szövetsége rendez évi közgyűlését tartja. Határozatképtelenség esetén a közgyűlést másnap tartják meg. A közgyűlés egy cluji központtal felállítandó nagyarányú termelési szövetkezet alapítása, valamint a turdai központnak Clujra való áthelyezése felett dönt. A CFR vezérigazgatósága március 15-től 21-ig 50 százalékos vasuti kedvezményt biztosított minden vonatra azoknak, akik Clujra utaznak. A cluji vasutállomáson elszállásoló bizottság fogadja az érkezőket. A rendezőség felhívja a vendégek figyelmét, hogy vasuti jegyeiket őrizték meg a visszautazás céljaira. A kongresszus irodáját Clujon, a Mezőgazdasági Kamara helyiségében, Piata Cuza Voda No. 3. alatt rendezte be. A kongresszus valóban rendkívül fontos programpontokat tárgyal le, úgy, hogy minden nagybirtokos, közép- és kisbirtokos, valamint bérkő és gazdasági vezető egyetemes érdeke, hogy megjelenjen a Clujon megtartandó mezőgazdasági kongresszuson.

= Hivatalos deviza-árfolyamok. Zürichi tőzsdejegyzés: Bucuresti 3.05, Berlin 122.90, New-York 3.9 és hárommegyed, London 15.78 és fél, Páris 20.38, Milánó 26.55, Prága 12.85, Belgrád 7, Bécs 73.30 (56.50).

= Sürgősen elkészítik a banktörvényt. Bucurestiből jelentik, hogy a banktörvény előkészítésén dolgozó bizottság Dimitrescu-nak, a Banca Nationala kormányzójának elnökle alatt, naponta tart ülést. A törvényjavaslatot rövid idő múlva elkészítik és azt a parlament mindkét háza még ebben az ülészakban törvényerőre emeli. A sürgősséget a hitelélet feltámasztásával indokolják.

= BESZÜNTETIK AZ ÁRUKOMPENZÁCIÓT CSEHSZLOVÁKIÁVAL ÉS LENGYELORSZÁGGAL. Kereskedelmi és pénzügyi szempontból fontos intézkedést léptet életbe a Nemzeti Bank kormányzósága. Mint Bucurestiből jelentik, beszüntetik az árukompensációs rendszert az olyan országokkal — elsősorban Csehszlovákiával és Lengyelországgal, — amelyekkel kontingentálás alapján bonyolódik le az export és import.

= A Hazai Bank Rt. Szécsi Pál elnökle alatt tartott közgyűlése az igazgatóság jelentését és javaslatait egyhangúlag tudomásul vette. Elhatározta, hogy 345.843.49 pengő nyereségből osztalékra részvényenként 1 pengő, vagyis 250.000 pengő fordítassék, míg 52.052.49 pengő 1934-re vitessék át, Dulcz Antal, a Pesti Hazai Takarékpénztár igazgatója a felügyelőbizottságba új tagként beválasztatott.

= Megkönnyítik a motorhajtáshoz szükséges anyagok behozatalát. A kormány közgazdasági bizottsága Manoilescu Strunga földművelésügyi államtitkár javaslatára elhatározta, hogy megkönnyíti a motorok hajtásához szükséges tüzelő- és más anyagok behozatalát, továbbá a belföldi, hasonló célú tüzelőanyagok árának csökkentésére megteszi a szükséges intézkedéseket.

Gyárak figyelembe! **Original Bürk ellenőrző órák** nagybani árák mellett szereshetők be. **Kálmán A. Részvénytársaság, Arad**

Leszállította a kormány az iparpártolási kölcsönök kamatát

A kölcsönvisszafizetést sürgeti a pénzügyminiszter a Credit Industriallal szemben — Megengedték a tartozásoknak kompenzációval való törlesztését —

Bucurestiből jelentik: A kormány közgazdasági bizottsága Tatarescu miniszterelnök elnöklése alatt tegnap ülést tartott, amelyen résztvettek az összes szakminiszteriumok vezetői, mert számos nagyhorderejű kérdést tűztek napirendre. Ezek között szerepelt az országban konstataált kukoricahiány, amely miatt több vármegyében nem áll rendelkezésre elég vetőmag és a jelenlegi készletek ára vagononként 50 ezer lejre emelkedett. A kormány jómínőségű tengeri vetőmagot akar vásárolni és a lakosság között kiosztani, hogy a folyó évben megfelelő kukoricatermés legyen. Felhívást intéz a termelőkhez, hogy a vetőmagot vagononként 30 ezer lejért adják el, ellenkező esetben a kormány kénytelen a külföldről jó vetőmagot beszerezni. A csinkantin-kukorica kivételét a földművelésügyi minisztérium betiltotta. A minisztertanácsnak tudomására jutott, hogy Maramures megyének azon a részén, amely Csehszlovákiához tartozik, a román lakosság inséget szenved és ezért a kormány gazdasági bizottsága tegnap elhatározta, hogy 25 vagon olcsó kukoricát küld a Csehszlovákiában levő románoknak.

Másik nagyfontosságú kérdés a Creditul Industrial (Nemzeti Iparpártolási Hitelintézet) által folyósított kölcsönök kamatainak leszállítása. Tudvalevőleg a belföldi ipar támogatása céljából alakult ezt a pénzügyintézetet

az államkincstár számottevő kölcsönösszegekkel finanszírozza és a kölcsönök után az állam eddig 5 százalékot számított az irtézetnek. Slavescu pénzügyminiszter a közgazdasági bizottság ülésén közölte, hogy az állam 4 százalékra szállította le a kamatot, s ehhez a bizottság hozzájárult, de köteleességévé tette a Creditul Industrialnak, hogy ő is szállítsa le egy százalékkal a kölcsönök kamatát.

A kormány közgazdasági bizottsága felszólítja a Creditul Industrialt, hogy az állammal szemben fennálló tartozásait minél előbb nagyobb összeggel törlessze és tartozásának apaszítása céljából megengedi az adósságkompenzációt is.

Megemlítjük még, hogy az árvíz által veszélyeztetett területeken a különböző minisztériumok védelmi munkálatokat végeztenek és sok munkást foglalkoztatnak. Takarékoság

szempontjából a közgazdasági bizottság elhatározta, hogy ezeket a munkásokat nem készpénzzel, hanem kukoricával fizeti ki. Foglalkozott még a kormány gazdasági bizottsága a diófák mértéktelen irtása miatt konstataált csökkenő dióterméssel is és a diófák pusztításának megakadályozása végett teljesen betiltotta a diófa kivételét.

Szigoru intézkedések a hamis bor forgalombahozatala ellen

A földművelésügyi minisztérium felhívása a bornagykereskedőkhez

A földművelésügyi minisztérium mellett működő országos borászati igazgatóság felszólítást intézett a belföldi bornagykereskedőkhez, akiket arra figyelmeztet, hogy egyes vidékeken hamis bort hoztak forgalomba, amelyeknek eredetét még nem tisztázták. A súlyos kellemetlenségek elkerülése végett az igazgatóság figyelmezteti a borengrósistákat:

ha közvetlenül a termelőtől vásárolnak bort, úgy lepecsételt edényben próbát vegyenek és ugyanakkor állítsassanak ki a bortermelővel olyan garantiólevelet, amelyben az eladó felelősséget vállal a bor tisztaságáért és azért, hogy az nem hamisított.

A kereskedőnek jogában áll, sőt olykor kötelessége is az átvett mintát hivatalosan vegyelemeztesíteni és összehasonlítani a megvásárolt borral. Ha megállapítja, hogy a termelőtől átvett bor nem egyezik a vegyelemzett mintával, akkor tegye meg a feljelentést és az illetékes hatóság büntetést szab ki az eladóra.

= Száz vagon kékkövet importál a földművelésügyi minisztérium. Bucurestiből jelentik: A kormány közgazdasági bizottságának tegnapi ülésén Teodorescu kereskedelmi miniszter javasolta, hogy a szőlőművelés érdekében száz vagon kékkő behozatalát engedélyezzék, amit a bizottság elfogadott. A száz vagonból hetven vaggont a szőlészeti szindikátusok, 30 vaggont pedig a kereskedők számára enged át a kormány.

ELSŐRENDŰ (márkájú) zongorát keresek megvételre. Cimeket ármejelöléssel az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 1083

Sürgősen hozza el bizalommal eladó antik és moderu, ezüst, arany, bronz, porcellán díszmű tárgyat SALGONE bizományi üzletbe Str. Horria 1., Neuman-palota, hol legrövidebb idő alatt értékesítve lesznek. Sürgősen keresek szőnyegeket, 12-es és 6-os ezüstöt, moderu háló és ebédloket, festményeket, vitrineket; stb. 1000

NAGY KIARUSÍTÁS A COMISIOBAN. Garnitúrák párnázott 500 lejtől kezdve. íróasztal 500 lej, csillárok 300-tól, komplett ebédlő 3500, otománok 750, tolette tükrök 500 lej, ebédszoba falak 450-tól. kőszőrmatraccok 300 lej darabja rézgyak, függönyök 2 ablakra, prima brokát 1350, konyhabutorok 800 lej, egyes szekrények 580 lej, ebédlőszőnyegek, valódi és gyári Singer varrógépek 1200-tól, hálószobák 2900-tól, álló lámpa stb. Aranyat legmagasabb nadi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat kezelesekben vállalkunk „COMISIO” bizület Bul. Reg. Maria 13., Dácia kávéház mellett.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

Jogászt, aki előkészítené íjamat másodvire, keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

JOB B főznitudo minden leányt keresek. Taroanu Victorne, Admin. fin. I. emelet, Bul. Regina Maria 1. 1080

Perfekt magyar, német

gép- és gyorsírónót keres helybeli iparvállalat.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FŐZNITUDO minden leány 1-ére keresetik éves bizonyítványul. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1083

LAKÁS.

MÁJUS 1-re elegáns, fürdőszobás uccai butorozott szobát, esetleg teljes ellátással keres házaspár a 10téren. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 832

VETEL ÉS ELADÁS.

UJONNAN KESZÜLT francia, dió-háló eladó, esetleg elcserelem egy bükkfa-szobával. Str. General Coanda 70. 1029

Most készült 250x355 mtr. perzsaszőnyeg, olcsón eladó Ambrus Erzsébet, Str. Greceanu 20. 1034

Egy kétajtós jégszekrény, egy liszteláda és egy nagy husodézsza eladó. Str. Vicentiu Babes 9., u. u. 2 órától 4-ig.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, MÁRCIUS 14.

Bucuresti, 10: Lemezek. 14:20: Könyvi lemezek. 18: Rádiózenekar. 20:20: Lemezek. 21: Gionca-Pipos Aurélie XVII és XVIII századbéli műveket zongorázik. 22: Teodorescu Sándor operatársulat. 22:20: Theodorescu Sándor hegedű. 23: Zene a Cina-vendéglőből. Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Hanglemezek 10:45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben hanglemezek. 1: Déli harangszó. 1:05: Szmirnov Szergej balalajka-zenekara. 2:30: Áttastalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 4:30: A rádió diáklőőrje. „Hasznos állat vagy káros állat”. 5: „A hallelujah perzsa költő: Omar Chajam”. 6: Magyar Tamás hegedű, zongorán kíséri Polgár Tibor. 6:40: „Ben apó a magyar költészetben”. Saád Ferenc előadása. 7:10: Hanglemezek. 8:30: „Karthago romjai”. Megyery Élla előadása. 9: Erdélyi művészt 10:30: A rádió külügyi negyedőrája. 11: Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál, Kalmár Tibor énekel. 11:50: Svéd dalok. 12:35: Veres Lajos és cigányzenekara. — Bécs, 13: Rádiózenekar. 18:10: Frischenschlager Frigyes zeneszerző művel Szánthó E. (alt) és a Sedlak-Winkler-négyes előadásában. 20: Osztrák népeperakból With Dóra (alt), Galtos Hermann (tenor) és a népeperai zenekar hangversenye. 22:30: Lissauer: Beethoven megkísértése, hangjáték. 23:15: Orgonaelőadás St. Florianból. 23:45: Táncclemezek. — Belgrad, 12: Lemezek. 13:05: Rádiózenekar. 14:10: Rádiózenekar. 17:30: Skalar Iván népzene ad elő 18:30: Wünsché Annie dalokat énekel. 20: Rádiózenekar. 20:30: Népdalok zenekarral. Utána: Táncclemezek. — Kassa, 12:30: Lemezek. 13:30: Rádiózenekar. 17: Lemezek. 17:10: Mühlbeck Élla magyar operatársulat énekel. 17:45: Lemezek. 19: Lemezek. 19:25: Lemezek. — Königsberg, 17: Dvorzsák-zene. Utána: Könyvi zene. A szünetben 18: Zavarzások. 20: Schubert: Goethe-dalok Eggert (bariton) előadásában. 21:10: Tarka táncok. 23:20: Közjáték. Majd operai zenekar. Utána: Szózatkozató és táncclemezek. — Leipzig, 17:50: Kamarazenekar Lahl hegedűművészettel. 18:50: Német dalok zenekara, köztük erdélyi szász és csehiai népdalok. 21:10: Lövészárokdalok. 22: Vogthardt est. Utána tánczene. Milano, 14: Zenekari lemezek. 18:10: Énekverseny. 20:30: Lemezek. 21:40: Háromszövesztés végjáték. Utána tánczene. — Mor. Ostrava, 12: Lemezek. 12:05: Rádiózenekar. 18:35: Lemezek. 18:55: Lemezek. 19:25: Parsztífúvószenekar. 20:20: Szimfonikuszenekar. 21: Dvorzsák: Rekvium, közvetítés a népházból. — Prága, 13:10: Lemezek. 14:45: Lemezek. 18:35: Lemezek. 19:10: Lemezek. 21:05: A filharmonikusok hangversenye a Smetana-teremből. — Varsó, 13:05: Népeperai lemezek. 16:40: Malman Eugénia zongorázik. 17:55: Népeperai lengyel zene. 22:15: Miskiewicz-est. 23: Loránd Edik zenekara lemezek. Utána: Táncczene.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Pasteurizált 845

Salontai-Teavaj

minősége Romániában egyedülálló

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Márton I.

Autógén hegesztés garancia mellett. Lakatos és mechanikai gépműhely. Olcsó és pontos kiszolgálás. Strada Stroescu 16., a gör. kath. templom mellett. 1085

KÜLÖNFÉLÉK.

ELVESZETT vasárnap Centrál-moziban egy arany karkötő. Megtaláló jutalom ellenében az Aradi Közlöny kiadóhivatalában adja le. 1081

Hirdessen a 49 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben